Centrum vedecko-technických informácií SR
Lamačská cesta 8/A, 811 04 Bratislava

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK

Aktivita 1.1

Návrh Národného systému pre podporu transferu technológií

Bratislava 2012

Vypracovali: RNDr. Jaroslav Noskovič, Ing. Martin Smeja, PhD., Mgr. Oľga Števková

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Obsah

1. Ochrana duševného vlastníctva a transfer technológií ... 3
1.1. Duševné vlastníctvo ... 3
1.2. Ochrana duševného vlastníctva ... 3
1.3. Transfer technológií ... 5
1.4. Formy a realizácia transferu technológií ... 6
2. Centrá transferu technológií v SR ... 7
2.1. Proces budovania centier transferu technológií v prostredí SR ... 8
2.2. Budované a pripravované CTT ... 9
3. Národný systém podpory transferu technológií v SR ... 12
3.1. Ciele NSPTT ... 12
3.2. Štruktúra NSPTT ... 14
3.2.1. Národný portál pre podporu transferu technológií ... 15
3.2.2. Národné centrum transferu technológií ... 18
3.3. Proces budovania NSPTT ... 28
3.4. Služby poskytované v rámci NSPTT ... 31
3.4.1. Služby poskytované prednostne lokálnymi CTT ... 31
3.4.2. Rešeršné služby a expertné služby v procese transferu technológií ... 33
3.4.3. Spôsob poskytovania služieb ... 36
3.5. Distribúcia príjmov v rámci NSPTT ... 40
3.6. Financovanie NSPTT ... 43
3.7. Spolupráca zložiek NSPTT s inštitúciami z oblasti transferu technológií ... 46
3.7.1. Národné inštitúcie, siete a iniciatívy ... 46
3.7.2. Medzinárodné inštitúcie, siete a iniciatívy ... 47
3.8. Podmienky pre trvalo udržateľný NSPTT ... 48
4. Záver ... 51

1. Ochrana duševného vlastníctva a transfer technológií

1.1. Duševné vlastníctvo

Duševné vlastníctvo je všeobecný termín pre výsledky tvorivých prejavov ľudského myslenia. Je to majetok nehmotnej povahy. Zaraďujú sa do neho súhrny originálnych myšlienok, návodov, riešení na zmenu ľudského sveta. Za duševné vlastníctvo je možné považovať len to, čo je jedinečné, neopakovateľné a dostatočne originálne. Hodnota duševného vlastníctva závisí od miery jeho využiteľnosti a prínosu pre jedinca a spoločnosť a schopnosti vyvolania tvorby ďalších produktov materiálneho aj nemateriálneho charakteru. Duševné vlastníctvo v jeho právnej podobe možno využívať ale aj ochraňovať. V súvislosti s jeho právnou ochranou hovoríme o právach duševného vlastníctva.

1.2. Ochrana duševného vlastníctva

Právnu úpravu ochrany duševného vlastníctva možno rozdeliť do dvoch skupín:

- Autorské právo

Autorské právo zahŕňa práva k literárnym a ďalším vedeckým a umeleckým dielam, (diela hudobné, dramatické, fotografické, výtvarné, architektonické a podobne). Za dielo sa považujú aj počítačové programy a databázy, za predpokladu, že sú vlastným autorovým duševným výtvorom. Práva súvisiace s autorským právom zahŕňajú práva výkonných umelcov, práva výrobcov zvukových a zvukovo-obrazových záznamov, práva rozhlasových a televíznych organizácií, sui generis právo k databáze). Ústredným orgánom štátnej správy pre autorské právo a práva s ním súvisiace na Slovensku je Ministerstvo kultúry SR.

- Právo priemyselného vlastníctva

Ochrana predmetov priemyselného vlastníctva je zabezpečená súborom právnych predpisov. Predmety priemyselného vlastníctva sa oproti iným predmetom duševného vlastníctva vyznačujú svojou priemyselnou využiteľnosťou a v prevažnej miere aj uplatnením registračného princípu pre vznik výlučných práv k týmto predmetom (registračný princíp znamená, že práva sú vlastníkom/ majiteľom priznané autoritatívnym rozhodnutím štátneho orgánu). Patria sem originálne technické riešenia, ktoré je možno chrániť patentmi, úžitkovými vzormi, topografiami polovodičových výrobkov; dodatkové ochranné osvedčenia,

dizajny, ochranné známky(práva na označenie tovarov a služieb), označenia pôvodu výrobkov a zemepisné označenia výrobkov. K právam priemyselného vlastníctva je možné zaradiť aj obchodné tajomstvo a know-how (výrobné, obchodné skúsenosti a pod.), kedy je právna ochrana zabezpečené obchodným zákonníkom. Ústredným orgánom štátnej správy pre priemyselné práva na Slovensku je Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, ktorý plní funkciu patentového a známkového úradu.

Cieľom právnej ochrany DV je zamedziť jeho zneužívaniu. Udeľuje výlučné právo na výkon osobnostných a majetkových práv k nemu . Využívanie duševného vlastníctva je viazané na súhlas autora, respektíve jeho pôvodcu. Ochrana duševného vlastníctva podliehajúceho autorskému právu vzniká automaticky, je reprezentovaná autorským zákonom , a je platná na celom svete . V prípade práva priemyselného vlastníctva sa uplatňuje teritoriálny princíp a je potrebné o ochranu výsledkov tvorivej činnosti žiadať na príslušných registračných úradoch. Sú to národné úrady krajín, regionálne patentové a známkové úrady pre skupinu krajín a Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO). Na území Slovenskej republiky je národným úradom Úrad priemyselného vlastníctva SR (ÚPV SR). Regionálnym patentovým úradom je Európsky patentový úrad (EPO), ktorý zastrešuje 40 členských krajín Európskeho patentového dohovoru. Pre ochranné známy a dizajny je regionálnym úradom OHIM (Office for Harmonization in the Internal Market – Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu). Práva vynálezcov a majiteľov predmetov duševného vlastníctva členských krajín Zmluvy o patentovej spolupráci zaručuje Svetová organizácia duševného vlastníctva(WIPO).

Podmienky zápisu do príslušného registra závisia od zvoleného druhu ochrany. Na poskytnutie patentovej ochrany musí vynález spĺňať podmienky novosti, priemyselnej využiteľnosti a byť výsledkom vynálezcovskej činnosti. Vynález sa považuje za nový, ak nie je súčasťou stavu techniky. Za stav techniky sa považujú všetky poznatky z danej oblasti, sprístupnené verejnosti kdekoľvek vo svete pred dňom podania patentovej prihlášky, v patentoch, patentových prihláškach, vedeckých článkoch a nepatentovej literatúre každého druhu. Výber krajiny alebo regiónu závisí od rozhodnutia majiteľa/prihlasovateľa, podľa záujmu na akom území si chce svoj predmet PV chrániť a využívať k nemu výlučné práva . Patenty sú teritoriálne práva a vynálezy sú chránené len na tom území, kde bola získaná ochrana. Sú tri spôsoby získania ochrany v zahraničí – národnou, regionálnou

a medzinárodnou cestou. Národnou cestou sa žiada o ochranu v patentovom úrade každej krajiny záujmu jednotlivo. Tento spôsob je pri väčšom počte krajín veľmi komplikovaný a finančne nákladný. Podaním prihlášky v regionálnom patentovom úrade je možné požiadať o ochranu s účinkom pre územie všetkých alebo len niektorých členských krajín. Medzinárodnou cestou je možné chrániť vynálezy v členských krajinách Zmluvy o patentovej spolupráci (PCT), podaním medzinárodnej patentovej prihlášky.

Pred realizáciou tohto procesu je potrebné zvážiť komerčný potenciál predmetu PV aj vzhľadom na krajinu, v ktorej má byť vynález alebo dizajn chránený. Následne je možné predmet PV komercionalizovať poskytnutím licencie na využívanie predmetu priemyselného vlastníctva, pričom majiteľ predmetu PV sa nemení, alebo jednorazovým odpredaním s trvalou zmenou majiteľa. Viac o procese komercializácie je popísané v kapitole 1.4. Predmet PV je možné dediť a započítať medzi aktíva firmy. Platnosť a udelenie ochrany závisí od predmetu PV (patent, úžitkový vzor, dizajn, ochranná známka a pod.).

1.3. Transfer technológií

Transfer technológií (TT) je komplexný proces prenosu (aplikácie) vedeckých poznatkov, vynálezov, objavov a znalostí nadobudnutých výskumno-vývojovou činnosťou vo verejnej sfére do hospodárskej a spoločenskej praxe s cieľom komerčne ich zhodnotiť. Svojím významom je tento proces porovnateľný s výskumnou činnosťou, vzdelávaním a ďalšími tvorivými činnosťami. Hlavné súčasti TT tvorí systém ochrany duševného vlastníctva, systém komercializácie výsledkov výskumu a vývoja a realizácia spolupráce s aplikačnou sférou. Kvalitný systém prenosu znalostí a technológií do praxe je prínosom pre vysoké školy a vedecko-výskumné inštitúcie, zvyšuje ich príjmy a tak zabezpečuje zlepšovanie podmienok pre ďalšiu vedeckú prácu a zvyšovanie kvality výučby.

Transfer technológií je v prostredí Slovenskej republiky neprebádaná oblasť. Mnohí zainteresovaní si však uvedomujú potrebu aplikovania tejto myšlienky. Vznikajú rôzne projekty či už lokálneho významu (na univerzitách, fakultách a pod.), alebo národného významu (národné projekty) s cieľom podporiť rozvoj a udržateľnosť samotného procesu. Inšpiráciou sú mnohé štáty z celého sveta, kde proces transferu technológií v rôznych podobách úspešne funguje a je hnacím motorom pre rozvoj vedeckej základne, národnej ekonomiky a v neposlednom rade zdôraznenia výnimočnosti identity krajiny.

Uviesť samotnú myšlienku do praxe nie je len otázkou finančných prostriedkov, ale tiež uvedomenia si hodnoty vedeckej práce. Preto je dôležité zvyšovať národné povedomie o vytvorených vynálezoch z minulosti a zviditeľňovať a podporovať vedcov súčasnej doby.

1.4. Formy a realizácia transferu technológií

Proces TT je možné realizovať viacerými spôsobmi, napríklad poskytnutím konzultácií, odpredajom práv k predmetom duševného vlastníctva, poskytnutím licencií, spoločným alebo zákazkovým výskumom, zakladaním spin-off firiem a pod..

Konzultácie ako forma transferu technológií sú spravidla realizované ústnym podaním, pričom môžu byť poskytnuté aj formou prednášky, seminára, školenia a pod.. Cieľom je nájsť riešenie lokálneho problému napr. v procese nasadzovania novej technológie vo výrobnom procese. Vo všeobecnosti sa môže jednať o jednorazovú alebo viacnásobnú spoluprácu. Odmena za konzultačné služby je potom realizovaná po každej konzultácii, alebo jednorázovo po ukončení celej série dohodnutých konzultácií.

Práva k vzniknutému predmetu duševného vlastníctva je možné odpredať jednorázovo alebo formou poskytnutia licencie. V prípade **jednorazového odpredaja práv** ide o trvalú zmenu vlastníctva majetkových práv k predmetu duševného vlastníctva. Odplata za prevod je jednorazová a okamžitá, bez možnosti ďalšieho zisku, bez ohľadu na ďalšiu úspešnosť PDV na trhu. Prevodom práv je taktiež možné sa vyhnúť riziku prekonania predmetného patentu inou technológiou, kedy by už jeho využívanie nebolo efektívne, a neprinášalo by zisk. **Poskytnutím licencie** zostávajú práva majiteľov zachované. Obchodno-právny vzťah medzi majiteľom predmetu PV a partnerom, ktorý sa zaväzuje aplikovať predmet PV do výroby s cieľom predaja, určuje licenčná zmluva. V nej je uvedená výška licenčných poplatkov a doba platnosti. Po vzájomnej dohode je ju možné predĺžiť.

Proces TT je možné realizovať aj založením **spin-off** firmy – inovatívnej firmy založenej za účelom využitia a rozvoja duševného vlastníctva akademickej alebo vedecko-výskumnej inštitúcie až do formy produktu alebo služby uplatniteľnej na trhu. Duševné vlastníctvo je firme poskytnuté prostredníctvom licenčnej zmluvy alebo predajom, pričom inštitúcia môže (ale aj nemusí) v tejto firme získať majetkový podiel. Na činnosti firmy sa zvyčajne podieľajú aj pôvodcovia príslušného DV. Spravidla ide o malé firmy s vysokým rastovým potenciálom.

2. Centrá transferu technológií v SR

Podporu pri realizácii transferu technológií je možné riešiť viacerými spôsobmi. Centrom transferu technológií (CTT), kontaktnou osobou medzi akademickou alebo vedecko-výskumnou inštitúciou a vedeckým pracovníkom, alebo externou podporou. Štandardným, vo svete zaužívaným a overeným spôsobom podpory realizácie TT je prostredníctvom CTT. Centrum transferu technológií je základným organizačným prvkom systému komercializácie výsledkov výskumu a vývoja (VaV) akademickou alebo vedecko-výskumnej inštitúcie. CTT vo všeobecnosti zabezpečuje potreby jednej alebo viacerých inštitúcií. Reálne fungujúcich centier transferu technológií je však v súčasnosti na Slovensku veľmi málo. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné vybudovať Národný systém podpory transferu technológií (NSPTT), v rámci ktorého bude (okrem iného) podporený vznik a rozvoj CTT. Ochranu duševného vlastníctva a komercializáciu realizuje CTT predovšetkým pomocou týchto aktivít:

- Návrh, stabilizácia a ďalší rozvoj pravidiel transferu technológií výskumnej organizácie alebo skupiny výskumných organizácií smerom k aplikačnej sfére a zároveň priebežné vyhodnocovanie a podpora využitia dostupných komerčných príležitostí
- Zabezpečenie internej a externej komunikácie spojenej s transferom technológií, zabezpečenie zberu a zdieľania informácií významných pre transfer technológií a pre stratégiu vedecko-výskumných aktivít výskumnej inštitúcie;
- Vyhľadávanie a vyhodnocovanie komerčného potenciálu výsledkov VaV;
- Ochrana duševného vlastníctva (patent, úžitkový vzor, dizajn a pod.);
- Vyhľadávanie potenciálnych partnerov pre účely komercializácie, zabezpečenie obchodných rokovaní a ďalších aktivít vedúcich k samotnej komercializácii;
- Poradenstvo a podpora pri zakladaní spoločností typu spin-off;
- Sprostredkovanie odborného poradenstva externým obchodným partnerom;
- komunikácia a spolupráca s partnermi regionálneho systému pre komercializáciu výsledkov VaV (profesijné asociácie, klastre, technologické platformy, a pod.);
- Spravovanie grantov na rozvoj projektov komercializácie.

Aktivity súvisiace s budovaním CTT nie sú v súčasnosti prvkami celoštátneho systému, ale výsledkom individuálnych snáh na úrovni jednotlivých inštitúcií, generujúcich technológie a know-how. Jedinou iniciatívou v tomto smere zo strany štátu bola výzva na podávanie

projektov zo štrukturálnych fondov na zriadenie centier na podporu transferu technológií, ktorej výsledkom bolo podanie projektov a zriadenie centier pri niekoľkých univerzitách a SAV. Napriek skutočnosti, že až dosiaľ nebola spracovaná koncepcia zriaďovania CTT na celonárodnej úrovni, inštitúcie generujúce technológie a know-how sa snažili o zriadenie takýchto centier, pracovísk, či špecifických služieb na podporu transferu technológií. Uvedené aktivity však doposiaľ nepreukázali potenciál trvalej udržateľnosti, čo je spôsobené najmä nedostatočnou podporou z verejných zdrojov.

2.1. Proces budovania centier transferu technológií v prostredí SR

Proces budovania CTT nie je v súčasnosti riadený z národnej úrovne, preto je náročné ho z tejto úrovne charakterizovať. Napriek tomu sa dá rozdeliť do nasledujúcich etáp[1]:

1. **Etapa vytvárania povedomia o transfere technológií (orientačne: roky 1998-2001)**

V tejto etape inštitúcie s potenciálom technológií a know-how pre transfer si uvedomovali potrebu podporiť aktivity na podporu procesu komercializácie. Narážali pri tom na protinázor, ktorý preferoval základný výskum, bez ohľadu na potreby komerčnej sféry. Napriek tomu si vytvárali zdroj know-how, získavali skúsenosti s problematikou v zahraničí a definovali prvé zámery.

2. **Etapa tvorby prvých pracovísk na podporu transferu technológií (2001-2003)**

V tejto etape boli vytvorené kancelárie pre styk s priemyslom pri niektorých univerzitách a SAV. Napriek čiastkovým úspechom väčšina z nich narážala na neschopnosť trvalej udržateľnosti aktivít bez národnej podpory a zanikala.

3. **Etapa tvorby CTT na základe národného financovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci operačného programu Výskum a vývoj**

V tejto etape stále existujúca potreba podpory transferu technológií nachádzala zdroje financovania na národnej úrovni, čoho dôsledkom bol vznik ďalších CTT. Sú technicky dobre vybavené a majú k dispozícii pomerne rozsiahle zdroje know-how k budovaniu CTT zo zahraničia. Nemajú však celonárodnú a legislatívnu podporu.

[1] BIC Bratislava, spol. s r.o. . Štúdia I. : Analýza súčasného stavu v oblasti transferu technológií v SR a definovanie koncepčných východísk v oblasti TT pre vytvorenie Národného systému podpory TT na Slovensku. Bratislava, 2011, s. 143.

4. Etapa budovania národného systému podpory transferu technológií

Táto etapa prebieha v súčasnosti a je predmetom projektu NITT SK. Národný systém by mal vytvoriť predpoklady pre trvalú udržateľnosť systému, spôsob monitoringu výsledkov, organizačné predpoklady pre spoluprácu, systém vhodnej regionálnej a sektorovej distribúcie služieb a pod.

Z procesu budovania centier je možné vyvodiť nasledujúce závery:

- zo záujmu výskumných inštitúcií vyplýva jednoznačná potreba zriaďovania CTT;
- aktivity centier bez podpory z národnej úrovne nie sú trvalo udržateľné;
- proces podpory transferu technológií je finančne náročný;
- vzhľadom na zahraničné skúsenosti existuje predpoklad, že aktivity podpory transferu technológií po čase zvyšujú svoju efektivitu t.j., že je nevyhnutná väčšia účasť národnej úrovne v začiatku aktivít centra, resp. celého;
- aktivity transferu technológií vytvárajú spätnú väzbu, ktorá motivuje inštitúciu k smerovaniu výskumu do oblastí, kde je predpoklad komercializácie.

2.2. Budované a pripravované CTT

Na základe analýzy existujúcich centier, iniciatív, aktivít a poskytovaných služieb v rámci univerzít, vysokých škôl a SAV bolo zistené, že žiadne zo zriaďovaných centier sa nedá v súčasnosti označiť ako plne funkčné. Z tohto dôvodu sú všetky CTT v tejto kapitole uvádzané ako budované, pripravované, resp. ako centrá v štádiu zámeru.

Budované centrá

CTT, ktoré už formálne vznikli a sú začlenené v organizačnej štruktúre výskumnej inštitúcie:

- Centrum transferu technológií pri SAV, Bratislava;
- TRANSFERTECH pri STU, Bratislava;
- Centrum transferu technológií pri Trnavskej univerzite v Trnave (Ústav práva duševného vlastníctva);
- UCITT pri TU Košice;

- Centrá transferu technológií pri Žilinskej univerzite, konkrétne pri nasledovných fakultách: strojníckej, elektrotechnickej a stavebnej.

Z uvedených budovaných centier je špecifické centrum pri Trnavskej univerzite, ktoré buduje služby najmä pre externých záujemcov, vzhľadom na profesnú orientáciu Ústavu práva duševného vlastníctva.

Pripravované centrá

CTT v štádiu vzniku, v súčasnosti ešte nie sú zaradené do organizačnej štruktúry inštitúcie:

- Centrum transferu technológií pri Prešovskej univerzite;
- Centrum transferu technológií pri Univerzite Komenského v Bratislave.

Zároveň treba uviesť, že zámer vytvoriť centrum majú aj iné inštitúcie, ale závisí od účinnejšieho systému národnej podpory. Každá inštitúcia, aj keď nemá záujem zriadiť vlastné centrum, má záujem využívať služby iných centier resp. národného systému.

Dosiahnuté výsledky

Vzhľadom k uvedenému stavu budovania lokálnych centier transferu technológií nie je možné získať štatistické ukazovatele doterajších aktivít a iniciatív. Dôvodom je aj skutočnosť, že boli budované „zdola nahor“ a neexistoval žiadny systém ich monitorovania. Napriek tomu je možné uviesť, že tieto aktivity priniesli nasledujúce pozitíva a výstupy:

- povedomie potreby transferu technológií;
- akvizíciu, školenie a prítomnosť expertízy v oblasti transferu technológií v rámci jednotlivých participujúcich inštitúcií;
- tvorbu zámerov na budovanie centier transferu technológií;
- tvorbu neformálnych networkov, sietí v rámci SR s kapacitou efektívne rozbehnúť tieto aktivity v širšom meradle;
- existenciu výsledkov monitoringu technológií s perspektívou komercializácie, databázy technológií, know-how, ponúk, všetky však vyžadujú okamžitú a trvalú aktualizáciu.

Centrum na prenos technológií / Enterprise Europe Network na Slovensku

V rámci iniciatívy „European Commission, DG Enterprise“ v období 1997 - 2008, Európska komisia financovala projekt FEMIRC (Fellow Member to Innovation Realy Centres), neskôr IRC (Innovation Relay Centre). Aktivity projektu boli zamerané na podporu rozvoja

medzinárodnej technologickej spolupráce, najmä v oblasti transferu technológií a inovácií. IRC Slovakia bolo národným centrom celoeurópskej siete na podporu transferu technológií, ktorá pozostávala z viac než 70 centier v 31 európskych krajinách.

Projekt v súčasnosti pokračuje v podobe „Enterprise Europe Network“ (EEN), pričom je zmluvne zabezpečený až do roku 2013. Od februára 2008 poskytuje EEN podnikateľom komplexné a ľahko dostupné poradenstvo a podporu v oblasti podnikania, inovácií a výskumu. Sieť združuje takmer 600 organizácií s 5000 skúsenými profesionálmi, ktorí poskytujú svoje služby v takmer 50 krajinách.

V období rokov 2001-2010 sa slovenskému centru IRC/EEN podarilo podporiť 104 medzinárodných transferov technológií. Je nevyhnutné uviesť, že nejde len o transfery z výskumu do praxe, ale aj transfery medzi komerčnými inštitúciami. Na druhej strane ide o medzinárodné transfery, čo celý proces robí náročnejším.

3. Národný systém podpory transferu technológií v SR

Národný systém podpory transferu technológií (NSPTT) je systém, v rámci ktorého budú účastníkom systému a prípadne aj ďalším záujemcom o účasť v systéme poskytované expertné podporné služby za vopred presne špecifikovaných podmienok.

3.1. Ciele NSPTT

Hlavným cieľom Národného systému pre podporu transferu technológií je zvýšiť komerčné využitie výskumu a vývoja podporou komercializácie najperspektívnejších riešení vznikajúcich na akademických alebo vedecko-výskumných inštitúciách z pohľadu celonárodnej úrovne. Popri realizácii transferov technológií bude NSPTT zvyšovať povedomie o duševnom vlastníctve a transfere technológií a prezentovať dosiahnuté úspechy s cieľom pozitívne vplývať na výskumné a pedagogické aktivity uvedených inštitúcií a tým zvyšovať ich národný kredit a medzinárodnú prestíž. Pre splnenie všetkých stanovených cieľov (uvedené nižšie) bude, predovšetkým prostredníctvom NCTT, potrebné realizovať množstvo činností, aktivít a podporných služieb – bližšie popísané sú v kapitole 3.2.2.

- Podpora pri zakladaní a rozvoji lokálnych CTT

Centrum transferu technológií je prvým kontaktným miestom pre vedeckého pracovníka – pôvodcu PPV pre uskutočnenie priemyselno-právnej ochrany PPV vzniknutého v rámci plnenia výskumných a vývojových aktivít na akademickej alebo vedecko-výskumnej inštitúcii. Podpora CTT bude v rámci NSPTT realizovaná na základe individuálnych požiadaviek/potrieb, najčastejšie však prostredníctvom poskytnutia metodických materiálov, vzorových materiálov (smernice, zmluvy) a poskytovaním podporných služieb využiteľných v procese ochrany a komercializácie PPV (rešeršné a expertné služby v procese transferu technológií).

- Zriadenie Národného centra transferu technológií (NCTT) a formalizácia spolupráce medzi NCTT a lokálnymi CTT

Vytvorenie NCTT bude iniciované CVTI SR, ktoré zastupuje národnú úroveň v NSPTT. NCTT bude zabezpečovať funkčnosť NSPTT, v rámci ktorého budú poskytované služby pre lokálne CTT. NCTT by zároveň mal byť poradným orgánom v procese TT pre lokálne CTT,

pričom tieto centrá nebudú mať povinnosť využívať služby poskytované v rámci NSPTT, najmä ak sú schopné tieto služby zabezpečiť vlastnými kapacitami, respektíve prostriedkami.

- Poskytovanie rešeršných služieb a expertných služieb v oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií

Ochrana DV a TT sú náročné procesy, a to nielen po administratívnej ale aj odbornej stránke. Akademická obec zväčša nedokáže zabezpečiť realizáciu týchto procesov vlastnými personálnymi kapacitami. Akademické pracoviská, alebo lokálne CTT pri nich zriadené, sa z toho dôvodu budú môcť o služby z oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií uchádzať v Národnom centre transferu technológií (NCTT) – zadaním požiadavky na podpornú službu. NCTT požiadavku predloží dodávateľovi služby, ktorý vzíde z verejného obstarávania, a ten danú službu poskytne vlastnými prostriedkami alebo sprostredkuje jej poskytnutie expertom. Dodávateľ služby tiež sprostredkuje potrebný kontakt medzi expertom, akademickým pracoviskom, z ktorého požiadavka vzišla a zástupcom NCTT.
Poskytované podporné služby sú rozdelené do dvoch základných skupín:

- rešeršné služby
- expertné služby v procese transferu technológií

Všetky poskytované podporné služby sú uvedené a bližšie popísané v kapitole 3.4.

- Budovanie databáz a zoznamov databáz

Pre podporu procesu TT existuje veľké množstvo databáz, ktoré ponúkajú jednoduché a rýchle vyhľadávanie expertov pre danú oblasť TT, potenciálnych partnerov pre spoluprácu v procese vývoja prípadne komercializácie predmetu duševného vlastníctva, udelené patenty, zapísané dizajny a pod.. Medzi najvýznamnejšie typy databáz patria:

- databázy technologických ponúk a dopytov;
- databázy expertov pre proces TT;
- databázy predmetov priemyselného vlastníctva;
- databázy firiem, výrobkov a služieb.

Tieto databázy sú zväčša celosvetové a vstup do nich si vyžaduje registráciu. V rámci NSPTT bude vybudovaná databáza expertov pre proces TT a sprístupnené viaceré zoznamy databáz vyššie uvedených typov. Všetky databázy budú dostupné prostredníctvom NPTT. Prístup do jednotlivých databáz bude pre NCTT zabezpečený z prostriedkov projektu NITT SK.

- Propagácia ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií

Myšlienku ochrany a následnej komercializácie duševného vlastníctva je potrebné v prostredí akademickej obce výrazne a permanentne propagovať. V rámci NSPTT budú na propagáciu tejto témy využité všetky štandardné prostriedky ako: tematické články v printových médiách, relácie v rozhlase a televízii, organizácia konferencií, odborných seminárov a workshopov, prevádzka a pravidelná aktualizácia špecializovanej internetovej stránky Národný portál pre transfer technológií – NPTT, nákup a zverejňovanie odbornej literatúry ako aj iné, priebežne identifikované prostriedky. Cieľom propagácie bude zvýšenie povedomia vedeckovýskumných pracovníkov o duševnom vlastníctve a procese transferu technológií a poznatkov nadobudnutých výskumno-vývojovou činnosťou do hospodárskej a spoločenskej praxe. Dôležité bude tiež poukázať na to, ako práca a pracovná pozícia vedeckovýskumných pracovníkov súvisí s transferom technológií, akú úlohu v tomto procese zohrávajú a čo sa od nich môže v jednotlivých krokoch transferu požadovať.

- Trvalo udržateľný rozvoj NSPTT

Transfer technológií predstavuje efektívny nástroj na rozvoj vedy a výskumu. Ide o dlhodobý záväzok, a preto je dôležité navrhnúť a vybudovať NSPTT tak, aby bol nielen dostupný a reálne využiteľný zástupcami akademickej obce, ale aj trvalo udržateľný.

3.2. Štruktúra NSPTT

NSPTT bude pozostávať z Národného centra transferu technológií (NCTT) a lokálnych centier transferu technológií (CTT) zriadených pri inštitúciách generujúcich výsledky výskumu, poznatky a technológie (verejné vysoké školy a iné vedecko-výskumné inštitúcie v SR) s perspektívou transferu do komerčnej sféry. Zároveň budú do NSPTT vstupovať aj ďalšie relevantné inštitúcie na národnej úrovni (napr. ÚPV), iniciatívy, aktivity a inštitúcie s kompatibilnými službami (centrá excelencie, klastre, inkubátory a pod.) a externí poskytovatelia služieb (expertné organizácie a individuálni experti). Inštitúciou zodpovednou za plnenie dohodnutých podmienok, sprostredkovanie požiadaviek, plnenie záväzkov a kontrolu plnenia požiadaviek súvisiacich s poskytovanými službami bude NCTT.

Ďalšou významnou súčasťou NSPTT bude Národný portál pre transfer technológií (NPTT), prostredníctvom ktorého budú akademickým a vedecko-výskumným inštitúciám

poskytované podporné služby NCTT. Portál bude tiež miestom rýchleho prístupu k informáciám a dokumentom potrebným v procese TT ako sú vzorové materiály (zmluvy, smernice), metodické materiály, odborná literatúra, pripravované podujatia, semináre a pod.

3.2.1. Národný portál pre podporu transferu technológií

V modernom svete je použitie internetu ako propagačného nástroja bežnou praxou. Internet je veľmi efektívny nástroj pre jeho rozsiahlu použiteľnosť a vysoké pokrytie širokého spektra obyvateľstva. Proces transferu technológií a ochrany priemyselného práva nie je výnimkou. Vytvorenie špecializovanej web stránky „Národný portál pre transfer technológií“ sa javí ako opodstatnené a žiaduce z dôvodu absencie obdobnej komplexnej stránky na Slovensku.

Obrázok 3.1 Úvodná stránka portálu NPTT

Vybudovaný Národný portál pre transfer technológií nptt.cvtisr.sk (ďalej len NPTT) (Obrázok 3.1) je podporným nástrojom pre proces transferu technológií poskytujúci informácie, návody, publikácie a iné odborné materiály a služby pre akademickú obec s cieľom uľahčiť vedeckovýskumným pracovníkom ochrániť vytvorené duševné vlastníctvo a licenčne ho poskytnúť na používanie súkromnému sektoru s cieľom aktívnej výroby a predaja. Samotný proces priemyselno-právnej ochrany predmetu priemyselného práva a jeho následná komercializácia je komplexný a administratívne náročným procesom. Z uvedeného dôvodu sú prostredníctvom NPTT ponúkané podporné služby, ktorých cieľom je celý tento proces uľahčiť. Poskytované služby je možné rozdeliť do dvoch základných skupín: "Expertné služby v procese transferu technológií" a "Rešeršné služby" (Obrázok 3.2).

Obrázok 3.2 Ponuka expertných a rešeršných služieb

Rešeršné služby bude môcť VV pracovník, resp. iný zástupca akademickej obce (napr. pracovník lokálneho CTT) – zadávateľ využívať po jednoduchej registrácii na NPTT prostredníctvom e-mailovej adresy a hesla. Po zadaní požiadavky bude táto zaznamenaná v ticketingovom softvéri Redmine, do ktorého budú mať prístup iba pracovníci NCTT vykonávajúci tieto služby. Zadávateľ bude môcť sledovať aktuálny stav riešenia svojej požiadavky a výsledky svojich požiadaviek prostredníctvom web rozhrania NPTT.

Expertné služby v procese transferu technológií bude môcť VV pracovník, resp. iný zástupca akademickej obce (napr. pracovník lokálneho CTT) – zadávateľ využívať po registrácii, ktorá bude pozostávať z dodatku k rámcovej zmluve medzi NCTT a inštitúciou, ktorej je zadávateľ zamestnancom. Po jej podpise mu bude vygenerovaný jedinečný registračný kód, ktorý bude slúžiť na autentifikáciu registrácie pri objednávaní expertných služieb na NPTT. Takto zaregistrovaný pracovník môže automaticky využívať aj vyššie uvedené rešeršné služby.

Vzorové materiály, ktoré budú k dispozícii na stiahnutie bude možné použiť v jednotlivých krokoch procesu transferu technológií na ošetrenie vzťahov zúčastnených strán (dohody, zmluvy) alebo ako internú legislatívu akademických inštitúcií ošetrujúcu náležitosti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií v danej inštitúcii (smernice) alebo môžu slúžiť ako návod alebo pomôcka vo vybraných oblastiach transferu technológií (metodické materiály). Sprístupnené materiály budú vzorové, je teda možné, že pre uplatnenie v konkrétnej situácii ich bude potrebné upraviť do finálnej podoby podľa aktuálnych požiadaviek. Všetky dokumenty budú k dispozícii pre stiahnutie a používanie registrovanými návštevníkmi portálu NPTT pre účely súvisiace s realizáciou transferu technológií na akademických alebo vedecko-výskumných inštitúciách Slovenskej republiky.

Ďalším dostupným zdrojom informácií budú **databázy a zoznamy databáz** využiteľné v procese transferu technológií. Sprístupnené databázy budú vhodné na vyhľadávanie expertov pre určitú oblasť TT, potenciálnych partnerov pre spoluprácu v procese vývoja a komercializácie predmetov duševného vlastníctva, udelené patenty, zapísané dizajny a pod.. Možnosť bližšieho sa oboznámenia s problematikou TT ponúknu aj **odkazy na odbornú literatúru**, národné a medzinárodné patentové a známkové úrady a pod.. Pre aktívne zapojenia sa do diania ponúkne NPTT **zoznam národných a medzinárodných podujatí**. V rámci komunikačného centra bude dostupný tiež špecializovaný **blog,** pomocou ktorého bude možné zdieľať skúsenosti z oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu

technológií. NPTT bude spočiatku ponúkať predovšetkým základné informácie a podporu, ktoré sa však budú časom rozširovať a skvalitňovať. Hlavným cieľom NPTT je, aby sa transfer technológií stal pre slovenskú akademickú obec dostupným nástrojom pre rozvoj a neustále zvyšovanie kvality realizovaných výskumných a vývojových aktivít.

3.2.2. Národné centrum transferu technológií

Národné centrum bude poskytovať centrálne služby, ktoré nie je vzhľadom na úroveň ich využívania efektívne distribuovať na regionálne centrá. NCTT bude zriadené na základe spolupráce CVTI SR s verejnými akademickými a vedecko-výskumnými inštitúciami v SR a bude združovať externých expertov pre podporu transferu technológií a patentové poradenstvo, pripravovať ich databázu, riadiť a podporovať ich spoluprácu s nositeľmi technológií a financovať vybrané služby poskytnuté verejným akademickým alebo vedecko-výskumným inštitúciám. Úlohou NCTT bude aj správa patentového fondu v spolupráci so zriaďovateľom – CVTI SR, formovať jeho riadiace orgány a v spolupráci s expertmi definovať kritériá pre výber projektov na financovanie a vyhodnocovať ich plnenie záujemcami.

Medzi ďalšie úlohy NCTT budú patriť:

- monitorovanie prostredia, potrieb a prínosov podpory transferu technológií a komunikácia získaných výsledkov na celonárodnej úrovni,
- formulovanie stratégie rozvoja NSPTT,
- inovovanie poskytovaných služieb,
- zabezpečovanie osvety a povedomia o transfere technológií na národnej úrovni.

Právna forma

Jednou z kľúčových úloh v procese budovania NCTT je zabezpečiť, aby sa na jeho vzniku mohli podieľať všetky relevantné verejné akademické a vedecko-výskumné inštitúcie v SR (predovšetkým verejné vysoké školy a SAV). Špecifické postavenie má v tomto kontexte (ako rozpočtová organizácia zriadená zákonom) Slovenská akadémia vied (ďalej len „SAV“). Postavenie, pôsobnosť a organizáciu SAV upravuje zákon č. 133/2002 Z.z. o Slovenskej akadémii vied, v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o SAV“). Podľa Zákona o SAV je

SAV vedecká inštitúcia Slovenskej republiky s celoštátnou pôsobnosťou, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky. SAV ako rozpočtová organizácia štátu je právnická osoba štátu so sídlom v Bratislave. SAV vykonáva svoju výskumnú činnosť prostredníctvom organizácií SAV (ďalej len „Ústavy SAV“). Ústavy SAV zriaďuje SAV ako rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie podľa osobitného predpisu (t.j. zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, ktorý bol aktuálny v čase zriadenia SAV (ďalej len „Zákon o rozpočtových pravidlách 1995“), ktorý bol neskôr nahradený zákonom č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o rozpočtových pravidlách 2004“)). Ústavy SAV sú právnické osoby t.j. podobne ako SAV majú vlastnú právnu subjektivitu a teda môžu na seba brať práva a povinnosti.

V súvislosti s postavením SAV a jej účasťou na NCTT možno dospieť k záveru, že SAV ako rozpočtová organizácia, ktorá bola zriadená zákonom nemôže byť zakladateľom / zriaďovateľom (a ani členom) NCTT, ktoré by malo inštitucionalizovanú podobu t.j. postavenie právnickej osoby. Na druhej strane sa však zdá, že je prípustné, aby sa na zriadení / založení (a činnosti) NCTT podieľali jednotlivé Ústavy SAV, nakoľko tieto možno považovať za spĺňajúce výnimku §21 ods. 10 Zákona o rozpočtových pravidlách 2004.

Verejné vysoké školy, na rozdiel od rozpočtových a príspevkových organizácií (napr. SAV) nie sú obmedzované v tom, či môžu alebo nemôžu byť členmi právnických osôb. Zákon č. 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií takýto zákaz neobsahuje, naopak výslovne povoľuje verejnoprávnym inštitúciami podieľať sa majetkovo na založení právnických osôb. Zo všeobecne určenej skupiny právnických osôb však zákon osobitne reguluje obchodné spoločnosti, ktorých právna forma je využiteľná iba za predpokladu, že to umožňuje osobitný zákon, na základe ktorého bola zriadená, t.j. zákon o vysokých školách.

V tabuľke nižšie sú uvedené vybrané charakteristické črty nasledujúcich právnych foriem:

1. nezisková organizácia podľa zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, v platnom a účinnom znení (ďalej len „Zákon o neziskových organizáciách“),

2. združenie právnických osôb podľa §20f Občianskeho zákonníka,
3. občianske združenie podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov, v platnom a účinnom znení a družstvo podľa Obchodného zákonníka.

Tabuľka: Vybrané charakteristické črty vybraných právnych foriem

Oblasť	Výhody	Nevýhody
NEZISKOVÁ ORGANIZÁCIA		
Možnosť účasti	• fyzické aj právnické osoby, pokiaľ tomu nebráni osobitný predpis (napr. Zákon o rozpočtových pravidlách); podľa záverov uvedených vyššie môžu byť CVTI, SAV aj verejné vysoké školy zakladateľmi NO	• vkladový princíp t.j. každý zakladateľ musí zložiť vklad v hodnote určenej v zakladateľskej listine;
Rozhodovacie procesy	• správna rada – najvyšší orgán neziskovej organizácie rozhoduje o zásadných otázkach týkajúcich sa neziskovej organizácie a to nadpolovičnou väčšinou svojich členov (okrem prípadov, ak zákon vyžaduje inú väčšinu); • riaditeľ – štatutárny orgán riadi činnosť neziskovej organizácie a koná v jej mene; volí a odvoláva ho správna rada min. 2/3 väčšinu hlasov všetkých svojich členov; správna rada môže rozhodnúť o obmedzení oprávnenia konať v mene neziskovej organizácie; • dozorná rada (revízor) – členov (minimálne 3) volí a odvoláva správna rada; • podrobnosti je možné upraviť v zakladacej listine a štatúte;	
Zmena členstva	• absentuje zákonná úprava – Zákon o neziskových organizáciách používa pojem zakladateľ, nie člen, čo by mohlo indikovať, že pristúpenie členov a zmena členstva nie je možná	
Obmedzenia činnosti		• zisk sa nesmie použiť v prospech zakladateľov, členov orgánov ani zamestnancov; • nezisková organizácia sa nemôže zúčastňovať na podnikaní iných osôb a nemôže uzatvárať zmluvy o tichom spoločenstve; • náklady na činnosť neziskovej organizácie by nemali byť neprimerane vysoké voči rozsahu poskytovaných služieb;

Všeobecne	• právna forma, ktorú by bolo možné vhodne marketingovo prezentovať vzhľadom na predpokladaný verejnoprospešný charakter jej činností; • Zákon o NO výslovne predpokladá, že neziskovej organizácii môžu byť poskytnuté aj dotácie zo štátneho rozpočtu (ako kľúčová forma financovania NCTT); • Majetok, ktorý NO získa od štátu pre svoju činnosť má status prioritného majetku, o ktorom je osobitne účtované, nemôže byť predmetom likvidácie	• obmedzenia týkajúce sa ďalšej činnosti (podnikanie, použitie zisku a pod.) – možný dopad na činnosti, ktoré by NCTT malo plniť (napr. zakladanie start-up(ov), spinoff spoločností a pod.) a na predpokladaný záujem zakladateľov na podiel na výsledkoch činnosti; • princíp verejnosti informácií týkajúcich sa nakladania s majetkom neziskovej organizácie a s tým spojené zvýšené administratívne požiadavky na účtovníctvo, prípravu výročnej správy a povinnosť auditu v prípadoch vymedzených v Zákone o NO;
ZDRUŽENIE PRÁVNICKÝCH OSÔB		
Možnosť účasti	• právnické osoby; • nemusí sa uplatňovať vkladový princíp, prípadne sa môže uplatniť len u niektorých členov;	
Rozhodovacie procesy	• bez zákonnej úpravy – podmienky je potrebné upraviť v stanovách;	• z praktického hľadiska je otázne akým spôsobom by boli určené hlasovacie práva jednotlivých členov a problematickou môže byť použitie práva veta; (napríklad v prípade zmeny zmluvy o združení môže byť zmena blokovaná jedným členom)
Zmena členstva		• zmluvný princíp, na ktorom je združenie založené môže spôsobovať problémy pri prípadnej zmene členov (vystúpení existujúcich či pristúpení nových) a to tak z pohľadu (i) spôsobu realizácie zmeny členstva (nakoľko ide o zmluvne vytvorený subjekt, je otázne, či by akákoľvek zmena členstva nevyžadovala súhlas všetkých ostatných členov nakoľko by sa menili zmluvné strany, ktoré združenie založili); (ii) vyjasnenia práv a povinností existujúcich a odchádzajúcich resp. nových členov;
Obmedzenia činnosti	• nie je zákonne upravené;	•
Všeobecne	• právna forma, ktorá poskytuje dostatok voľnosti z hľadiska nastavenia vzťahov členov a rozhodovacích procesov;	• ide o právnickú osobu kreovanú na zmluvnom základe, čo kladie vysoké požiadavky na dôkladné vypracovanie potrebnej dokumentácie (najmä zakladateľskej zmluvy a stanov) a vhodné nastavenie vzájomných vzťahov členov; • ide o právnu formu spravidla využívanú buď na (i) ako lobistický subjekt podporujúci svojich členov resp. napomáhajúci rozvoju oblasti, v ktorom pôsobí (napr. Slovenská banková

		asociácia), alebo (ii) realizáciu konkrétnej činnosti (konkrétneho projektu), pri ktorej je možné vopred jasne a presne vymedziť práva a povinnosti členov združenia a ich podiel na realizácii danej činnosti (napr. vytvorenú na účely účasti vo verejnom obstarávaní); v prípade NCTT predpokladáme rozmanitosť v zložení členov a ich nie celkom identických cieľov v združení, čo bude spôsobovať protichodné požiadavky pri koncipovaní zmluvy o združení • vzhľadom na chýbajúcu zákonnú úpravu rozhodovacích procesov nie je možné podporne ustanovenia žiadneho právneho predpisu, čo môže spôsobiť problémy v prípadoch, keď by sa členovia resp. orgány združenia nevedeli dohodnúť na spoločnom postupe;
OBČIANSKE ZDRUŽENIE		
Možnosť účasti	• zakladateľmi môžu byť fyzické osoby; • členmi združenia môžu byť aj právnické osoby;	• nemusí sa uplatňovať vkladový princíp; princíp členských príspevkov p.a.
Rozhodovacie procesy	• bez zákonnej úpravy - ponechané na nastavenie podľa potrieb v dokumentoch občianskeho združenia - stanovách; • v prípade potreby je možné podporne použiť niektoré zákonné ustanovenia týkajúce sa vzťahov medzi členmi resp. členmi a združením navzájom;	• zvýšené nároky na nastavenie rozhodovacích procesov v dokumentoch združenia (stanovách);
Zmena členstva	• bez zákonnej úpravy - ponechané na nastavenie podľa potrieb v dokumentoch občianskeho združenia- stanovách;	
Obmedzenia činnosti	• absentuje výslovný všeobecný zákonný zákaz, občianske združenie však nemôže byť založené na uskutočňovanie určitých zákonom stanovených činností;	
Všeobecne	• právna forma, ktorá poskytuje relatívne široký priestor na úpravu podľa konkrétnych potrieb a zároveň obsahuje určitú zákonnú úpravu, o ktorú by sa dalo oprieť v prípade nejasnosti vzťahov v rámci občianskeho združenia;	• je otázne, či by táto právna forma bola vhodná z hľadiska vonkajšej prezentácie NCTT a jej zamýšľaných aktivít (najmä, ak by mala prevládať podnikateľská činnosť NCTT);
DRUŽSTVO		
Možnosť účasti	• zakladateľmi môžu byť právnické aj fyzické osoby; v prípade výlučne	• vkladový princíp t.j. každý zakladateľ musí prispieť členským vkladom,

	právnických osôb sa vyžaduje členstvo najmenej dvoch právnických osôb • v prípade členstva do 50 členov vzniká tzv. malé družstvo, ktoré podľa zákona má možnosť autonómne rozhodovať o svojich orgánoch, pri subsidiárnej aplikácii ustanovení zákona (Obchodného zákonníka) • variabilita v určení členských vkladov (základné členské vklady,, ďalšie členské vklady, iná majetková účasť členov družstva • táto forma má na Slovensku dlhú historicko-právnu tradíciu •	zákonom nie je určená výška vkladu, súhrn základných členských vkladov vytvára zapisované základné imanie v minimálnej výške 1 250 eur.
Rozhodovacie procesy	• najvyšší orgán (členská schôdza) rozhoduje podľa úpravy v stanovách (pri niektorých typoch rozhodovania zákon vyžaduje nadpolovičnú, resp. 2/3 väčšinu), nie je povinné uplatniť princíp jeden člen/jeden hlas, t.j. je možné uplatniť váženie hlasov, a tým vytvoriť potrebnú majoritu pre rozhodujúcich členov • kontrolný orgán nie je v prípade malého družstva kreovaný obligatórne, vytvára sa v závislosti od počtu členov, s ohľadom na princíp samosprávy môžu byť členmi orgánov len členovia družstva • výkonný orgán je pri malom družstve určovaný stanovami, inak je to predstavenstvo, zložené z predsedu a ďalších členov, • na členov výkonného a kontrolného orgánu sa zo zákona uplatňuje povinnosť výkonu funkcie s odbornou starostlivosťou, ktorú nie je možné moderovať – prevencia pred negatívnymi dôsledkami činnosti tejto formy PO	• princíp samosprávy môže byť vnímaný aj ako negatívum, možnosť vyváženia prostredníctvom riaditeľa (nemusí byť členom), resp. externými kontrolnými mechanizmami aj nad rámec povinného auditu
Zmena členstva	• družstvo je otvoreným spoločenstvom, t.j.: • členstvo v už existujúcom subjekte vzniká originálne (podaním prihlášky, jej akceptovaním a zaplatením	

	minimálne vstupného vkladu) • členstvo v už existujúcom subjekte vzniká aj prevodom členského podielu z majiteľa na nadobúdateľa • členstvo zaniká nielen dohodou, ale aj výpoveďou	
Obmedzenia činnosti	• predmet činnosti je veľmi variabilný – podnikanie, podpora členov, avšak pri zachovanej možnosti deľby zisku pre členov, zákaz činnosti platí len všeobecne : rozpor s dobrými mravmi alebo verejným poriadkom	

Realizované činnosti a poskytované služby

- Prevádzkovanie NPTT

Pod prevádzkovaním NPTT sa rozumie najmä:

  - zabezpečenie nepretržitej dostupnosti portálu s výnimkou nevyhnutných servisných prestávok;
  - zabezpečovanie vysokého štandardu kvality sprístupňovaných informácií a podporných materiálov (metodických materiálov, vzorových smerníc, zmlúv a pod.);
  - pravidelná aktualizácia sprístupňovaných informácií a podporných materiálov;
  - prevádzkovanie nástrojov umožňujúcich vytváranie a spracovávanie požiadaviek na rešeršné a externé podporné služby;
  - ochrana spracovávaných osobných údajov a dôverných informácií;
  - archivovanie informácií získaných v procese využívania rešeršných a externých podporných služieb;
  - odstraňovanie zistených technických nedostatkov;
  - vytváranie koncepcie ďalšieho rozvoja portálu.
- Poskytovanie konzultácií k činnostiam a službám NSPTT

Služba spočíva v poskytovaní konzultácií a poradenstva prednostne akademickým, vedeckým a výskumným pracovníkom a pracovníkom regionálnych CTT registrovaným na NPTT, ako aj záujemcom o registráciu a služby poskytované NCTT v rámci NSPTT.

- Konzultácie budú poskytované predovšetkým pre nasledujúce oblasti:
  - služby poskytované NCTT v rámci NSPTT;

- spôsob poskytovania služieb NCTT;
- organizačné pravidlá pri poskytovaní služieb NCTT;
- financovanie služieb NCTT.

Realizované budú prostredníctvom rozhrania NPTT, telefonicky, emailom alebo osobne.

- Rešeršné služby

Aby mohol byť nápad považovaný za vynález, musí byť aspoň jedna podstatná súčasť jeho technológie originálna (nová). Nesmie existovať žiadny dôkaz o tom, že tá časť, ktorá sa má vyznačovať novosťou, bola už niekde opísaná, popísaná alebo bola použitá na rovnaký účel. Za účelom potvrdenia novosti daného nápadu je potrebné uskutočniť informačný prieskum, ktorého výsledkom je rešerš. Rešerš je druh výberovej bibliografie, ktorá obsahuje základné bibliografické údaje (autor, názov, miesto a rok vydania, počet strán a pod.) získané z dostupných bibliografických alebo plnotextových databáz o určitom jave, predmete, téme a pod.. NCTT bude prostredníctvom spolupráce s CVTI SR zabezpečovať predbežné rešerše pred podaním prihlášok predmetov duševného vlastníctva. Požiadavky na rešeršné služby bude možné po registrácii zadávať prostredníctvom NPTT.

- Expertné služby v procese transferu technológií

Poskytovanie expertných služieb v procese transferu technológií bude zabezpečené externým dodávateľom (vzídeným z prislúchajúceho verejného obstarávania), ktorého úlohou bude predovšetkým vyhľadávanie a kontaktovanie adekvátnych expertov v oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií. Expertné služby budú poskytované akademickým / vedecko-výskumným pracoviskám, pričom budú rozdelené do dvoch skupín:

- Podporné služby pre ochranu duševného vlastníctva (slúžia na zabezpečenie ochrany duševného vlastníctva ako výstupu vedecko-výskumných aktivít);
- Podporné služby pre komercializáciu duševného vlastníctva (slúžia na zabezpečenie transferu duševného vlastníctva z akademickej sféry do komerčnej).

Registrácia požiadaviek na expertné služby, komunikácia medzi zástupcami akademickej obce, NCTT a externým dodávateľom, ako aj odovzdávanie výstupov, bude prebiehať prostredníctvom softvérového nástroja implementovaného do rozhrania NPTT. Prístup k zadávaniu a správe požiadaviek budú maž výhradne registrovaný užívatelia NPTT.

- Poskytovanie on-line poradenstva v oblasti ochrany duševného vlastníctva

Poradenstvo poskytované vedeckým pracovníkom v oblasti ochrany duševného vlastníctva bude tvoriť významnú súčasť vzdelávacích a popularizačných aktivít NCTT zameraných na osvetu problematiky duševného vlastníctva a jeho právnej ochrany. Realizácia poradenstva bude prebiehať prostredníctvom formulára, ktorý bude prístupný všetkým užívateľom NPTT.

- Podpora pri zakladaní centier transferu technológií

Keďže centrum transferu technológií patrí medzi základné organizačné prvky systému komercializácie výsledkov výskumu a vývoja na akademických alebo vedecko-výskumných inštitúciách, podpora ich vzniku bude patriť medzi hlavné a zásadné aktivity NCTT. Medzi prvé kroky (v rámci tejto podpory) bude patriť diskusia so zástupcami jednotlivých inštitúcií, ktoré prejavia záujem o založenie pracoviska typu CTT a poskytnutie všetkých dostupných relevantných materiálov a kontaktov súvisiacich so založením a rozbehom takéhoto pracoviska. Následne bude pracovníkom novovzniknutého CTT umožnené dodatočné vzdelávanie v oblasti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií prostredníctvom podujatí, ktoré budú organizované NCTT (konferencie, semináre, workshopy a pod.).

- Legislatívna a metodická podpora v procese TT – vzorové materiály

Legislatívna a metodická podpora bude realizovaná prostredníctvom vypracovania a zverejňovania vybraných vzorových materiálov. Ide o materiály, ktoré je možné použiť v jednotlivých krokoch procesu transferu technológií na ošetrenie vzťahov zúčastnených strán (dohody, zmluvy) alebo slúžia ako interná legislatíva akademických alebo vedecko-výskumných inštitúcií ošetrujúca náležitosti ochrany duševného vlastníctva a transferu technológií v inštitúcii (smernice) alebo môžu slúžiť ako návod, respektíve pomôcka vo vybraných oblastiach transferu technológií (metodické materiály). Vypracované vzorové materiály je pre uplatnenie v konkrétnej situácii potrebné upraviť do finálnej podoby, ktorá zohľadňuje všetky aktuálne požiadavky. Pre asistenciu pri úprave zmlúv je možné využiť objednanie príslušnej expertnej služby v procese transferu technológií (prostredníctvom NPTT). Všetky vzorové materiály budú k dispozícii pre voľné stiahnutie a používanie registrovaným návštevníkom portálu NPTT pre účely súvisiace s realizáciou transferu technológií na akademických alebo vedecko-výskumných inštitúciách SR.

- Organizovanie odborných podujatí

Konferencie, semináre a workshopy sú významným vzdelávacím a propagačným nástrojom zabezpečujúcim priamy a efektívny prenos informácií a poznatkov. Cieľom organizovania odborných podujatí NCTT je poskytovať informácie z oblasti ochrany DV a transferu technológií, prezentovať praktické skúsenosti s transferom technológií a činnosťou centier transferu technológií na Slovensku a v zahraničí a pod.. Účelom je aj prezentovanie uplatňovania procesu transferu technológií v podmienkach SR s využitím Národného systému podpory transferu technológií. Odborné podujatia budú primárne určené pre akademických, vedeckých a výskumných pracovníkov a pre pracovníkov regionálnych centier transferu technológií zo Slovenska.

- Marketingová a reklamná podpora transferu technológií a NSPTT

Nevyhnutnou podmienkou úspešnej realizácie transferu technológií je jeho efektívna marketingová a reklamná podpora. Za týmto účelom bude NCTT využívať nasledujúce nástroje propagácie ochrany DV, transferu technológií a NSPTT:

- prednášky na témy ako: „Národný systém pre podporu transferu technológií“; „Zriadenie NCTT“; „Služby poskytované NCTT v rámci NSPTT“ a pod. - prezentovanie reálne využiteľných výsledkov dosiahnutých v rámci projektu NITT SK a propagácia prínosu poskytovaných služieb (v rámci NSPTT) pre členov akademickej obce.
- propagačné a prezentačné materiály (letáky, plagáty, DVD a pod.) - propagácia výrobku, ktorý je chránený inštitútom DV, alebo vysvetľovanie ochrany jednotlivých druhov DV napríklad vo výskumných inštitúciách, na odborných podujatiach a pod.;
- odborné články (odborné a špecializované periodiká) - sprostredkovanie (relevantnej komunite) najnovších informácií z oblasti ochrany DV a transferu technológií;
- informačné kampane v prostriedkoch masovej komunikácie (tlač, rozhlas, televízia) – vysvetľovanie významu ochrany DV a transferu technológií popularizačnou formou;
- veľtrhy a výstavy - cielená propagácia predmetov DV za účelom ich komercializácie;
- internetová stránka (NPTT) – sprístupňovanie všetkých relevantných informácií z oblasti transferu technológií, zároveň bude slúžiť ako podporný nástroj pre proces transferu technológií poskytujúci metodické materiály, vzorové smernice a pod.;
- weblogy, sociálne siete – popularizácia tém súvisiacich s ochranou DV a transferom technológií v celospoločenskom rozsahu, zvýšenie atraktívnosti uvedených tém a ich zvýraznenie v rámci vyhľadávania pomocou štandardných internetových nástrojov.

3.3. Proces budovania NSPTT

Národný systém pre podporu transferu technológií bude vybudovaný postupne v niekoľkých krokoch. Prvé kroky pri poskytovaní služieb a zabezpečovaní financovania budú realizované Centrom transferu technológií pri CVTI SR. Podporené bude zakladanie a rozvoj regionálnych CTT pri akademických a výskumných inštitúciách a následne bude založené a sprevádzkované aj Národné centrum transferu technológií spolu s patentovým a investičným fondom, ktoré zabezpečia plnú funkčnosť NSPTT. Budovanie NSPTT bude prebiehať v nasledovných krokoch, pričom niektoré už boli uskutočnené, prípadne sú v súčasnosti v stave realizácie:

- **Rozbeh centrálnych služieb NSPTT v rámci CTT pri CVTI SR**

Prebiehajúci kontrakt so štrukturálnymi fondmi (implementácia NITT SK) je v súčasnosti využívaný na priebežnú prípravu a poskytovanie centrálnych služieb súvisiacich s ochranou DV a transferom technológií. Príkladom je úspešná spolupráca s SAV.

- **Rozbeh a realizácia financovania ochrany DV**

Z prostriedkov ŠR je vo fáze budovania NSPTT zabezpečené financovanie poplatkov súvisiacich s ochranou DV mimo služieb poskytovaných expertmi (patentoví zástupcovia, právnici, marketingoví experti a pod.). Expertné služby budú financované zo ŠF v rámci projektu NITT SK a uvedené poplatky z patentového fondu spravovaného NCTT.

- **Budovanie databázy expertov**

V rámci implementácie projektu NITT SK bude vytvorená databáza expertov pre využitie v rámci NSPTT. Informácie o expertoch budú zhromažďované na základe odporúčaní alebo priamej pozitívnej skúsenosti so službami poskytnutými danými expertmi.

- **Využívanie externých expertov**

Externí experti budú využití pre poskytovanie podporných služieb z oblasti patentového poradenstva, ochrany DV a komercializácie poznatkov a technológií. Vyhľadávanie a oslovenie expertov bude vykonávať na základe uzatvorenej zmluvy dodávateľ, ktorý vzíde z verejného obstarávania vyhláseného CVTI SR v rámci implementácie projektu NITT SK.

- **Založenie a rozvoj regionálnych CTT**

Súčasne s budovaním centrálnej úrovne NSPTT bude prebiehať aj zakladanie nových a podpora existujúcich CTT v regiónoch. Centrá transferu technológií budú zriaďované tak,

aby zabezpečili potreby jednej alebo viacerých výskumných inštitúcií. Tieto inštitúcie majú k dispozícii na založenie CTT taktiež prostriedky zo štrukturálnych fondov vyčlenené z OP VaV v rámci dopytových projektov. Okrem finančnej podpory bude k dispozícii (prostredníctvom NPTT) pre výskumné inštitúcie aj know-how v podobe metodických materiálov popisujúcich postup zriadenia CTT, vzorových smerníc, zmlúv a pod.

- **Príprava založenia NCTT**

V priebehu aktivít NSPTT v CTT pri CVTI SR bude pripravené založenie Národného centra transferu technológií (NCTT). Bude vypracovaná detailná verzia stanov, rozhodnuté o zakladajúcich členoch a stanovy budú odsúhlasené zakladajúcimi členmi. Súčasne bude vybavený súhlas MF SR (resp. iné relevantné súhlasy vyplývajúce z pozície CVTI SR ako zriaďovateľa) so založením tohto subjektu a požiadavky MF budú zohľadnené v procese zakladania. Pripravený bude aj plán činnosti NCTT (poskytované služby, personál, technické vybavenie, marketing, finančný plán).

- **Negociácia a vyčlenenie finančných prostriedkov**

Pred založením NCTT bude nevyhnutné negociovať a následne vyčleniť potrebné prostriedky zo ŠR na založenie a rozbeh všetkých nevyhnutných aktivít centra.

- **Založenie NCTT**

Po zabezpečení finančných prostriedkov bude NCTT založené a zaregistrované, vrátane všetkých relevantných aktivít potrebných k jeho rozbehu a k presunu niektorých činností z CVTI SR na novovzniknutý subjekt.

- **Vytvorenie a trvalo udržateľné pôsobenie patentového fondu**

Po založení NCTT bude vytvorený patentový (prípadne aj investičný) fond a dohodnutý spôsob jeho správy, parametre, kritériá pre prideľovanie prostriedkov a jeho orgány. Bude naplánované pôsobenie patentového fondu tak, aby vytvoril trvalo udržateľný finančný nástroj pre financovanie ochrany DV (predovšetkým poplatkov za podanie národných, ale najmä medzinárodných patentových prihlášok a udržiavanie patentov).

- **Formalizácia spolupráce NCTT a CTT**

Po rozhodnutí, ktoré služby budú alokované do regionálnych CTT, budú tieto formálne kontrahované a neskôr v zmysle kontraktu bude monitorovaný ich výkon a kvalita. Tento

krok je možné realizovať v prípade, že NCTT bude disponovať prostriedkami zo ŠR a tieto bude môcť poskytovať regionálnym CTT.

- **Trvalo udržateľný rozvoj NSPTT**

NSPTT bude manažovaný s cieľom trvalej udržateľnosti jeho aktivít. Nevyhnutným predpokladom pre trvalo udržateľný NSPTT bude zabezpečenie predfinancovania všetkých zložiek tohto systému (predovšetkým NCTT a regionálne CTT) minimálne do roku 2020. Následne je možné očakávať vyrovnaný, prípadne mierne prebytkový rozpočet NSPTT. Zdrojmi príjmov z komercializácie predmetov DV budú hlavne licenčné poplatky, poplatky za odpredaj práv k predmetom DV a podiely na zisku spin-off spoločností. Trvalo udržateľný rozvoj NSPTT predstavuje taký spôsob pokrývania aktuálnych potrieb, ktorý neohrozuje možnosti jeho ďalšieho rozvoja v krátkodobom, ako aj dlhodobom horizonte.

3.4. Služby poskytované v rámci NSPTT

3.4.1. Služby poskytované prednostne lokálnymi CTT

Lokálne CTT majú byť pre vedecko-výskumných pracovníkov prvým kontaktným miestom, kde získajú všetky potrebné informácie o duševnom vlastníctve a transfere technológií[2]. Okrem poskytovania informácií budú lokálne CTT realizovať ďalšie činnosti za účelom ochrany a následnej komercializácie PPV, pričom pre dosiahnutie tohto cieľa bude mať CTT (po podpísaní zmluvy o spolupráci) možnosť využívať aj služby ponúkané Národným centrom transferu technológií v rámci NSPTT (kapitola 3.4.2.).

Základné činnosti realizované lokálnymi CTT v rámci NSPTT:

- Vyhľadávanie, identifikácia a registrácia duševného vlastníctva

Aktívne vyhľadávanie a identifikácia výsledkov výskumu (aj pred ukončením projektov) realizovaného na akademickej alebo vedecko-výskumnej inštitúcii je jednou z kľúčových aktivít CTT v rámci NSPTT. Predstavuje zároveň jednu z najnáročnejších činností vzhľadom na široký rozsah výskumných zameraní jednotlivých pracovísk materskej inštitúcie CTT. Pôvodca je povinný nahlásiť vznik predmetu duševného vlastníctva (PDV) centru transferu technológií alebo osobe, ktorú na tento účel poveril jeho zamestnávateľ. Výsledok výskumnej činnosti – duševné vlastníctvo je vlastníctvom inštitúcie, pokiaľ sa tá nerozhodne inak. Urobiť tak môže do 3 mesiacov od nahlásenia vzniku PDV. V prípade, že sa inštitúcia vzdá práva na riešenie, majiteľom sa stáva pôvodca. CTT má povinnosť prebrať kompletnú dokumentáciu o vzniknutom PDV a zvolať odbornú radu, ktorá posúdi realizovateľnosť ochrany a komerčný potenciál daného PDV.

- Propagácia realizovaných činností a poskytovaných služieb

Dôležitou činnosťou realizovanou lokálnym CTT bude aj propagácia služieb, ktoré centrum zabezpečuje vlastnými silami, ale aj tých, ktoré dokáže zabezpečiť prostredníctvom NCTT. Úlohou CTT je tiež informovať VV pracovníkov o nutnosti nahlásenia výsledkov VV činnosti a o možnostiach ich komercializácie. Jedná sa teda o aktívnu propagáciu, s cieľom zvyšovať povedomie o povinnostiach VV pracovníkov, ktoré ukladá zákon, ale tiež o výhodách realizácie ochrany duševného vlastníctva a jeho následnej komercializácie.

[2] Brighton Denisa, Ďurovčíková Helena, Müllerová Katarína. Metodický postup na zriadenie a prevádzku centra transferu technológií na vysokých školách, vrátane návrhu štandardného modelu fungovania takéhoto centra. Bratislava, 2012, s. 4.

Ďalšie činnosti a služby, ktoré by malo CTT ponúkať v oblasti ochrany DV a TT:

- podpora prijatia a implementácie smernice o ochrane a komercializácii DV
- právne poradenstvo pri zabezpečovaní ochrany duševného vlastníctva;
- príprava a úprava právnych dokumentov (vrátane posúdenie súladu s internými smernicami inštitúcie) súvisiacich s ochranou a komercializáciou DV;
- asistencia pri monitorovaní dodržiavania zmlúv ;
- výber vhodného patentového zástupcu (v závislosti od zamerania PPV, finančných nákladov a predchádzajúcich skúseností);
- poskytovanie informácií súvisiacich s podanými prihláškami PPV, resp. udelenými patentmi, zapísanými dizajnmi a pod.;
- monitorovanie oblastí korešpondujúcich s predmetom záujmu vedcov;
- dohliadanie na priebeh jednotlivých procesov zabezpečovania ochrany PPV, vrátane monitorovania dodržiavania dôležitých zákonných a iných lehôt v súvislosti s platbou registračných a udržiavacích poplatkov a pod.;
- úschova patentovej a súvisiacej dokumentácie;
- po podaní patentovej prihlášky zabezpečenie zaradenia predmetu priemyselného vlastníctva do relevantných databáz technologických ponúk a dopytov;
- zaradenie marketingového listu do databázy ponúk na stránke CTT;
- využitie kontaktov a skúseností CTT napríklad pri zmluvnej spolupráci overovania využitia vynálezov s priemyselnými partnermi ako overovanie prototypov, realizácie testov na úrovni štvrť alebo polo prevádzky atď. ;
- poskytnutie asistencie pri rokovaniach s komerčnými partnermi;
- cielené informovanie o dopytoch v databázach technologických požiadaviek;
- poradenstvo ohľadne možností financovania ďalšieho vývoja PPV;
- organizovanie špecializovaných prezentácií výsledkov výskumu z VŠ s komerčným potenciálom pre záujemcov z oblasti priemyslu;
- zasielanie technologických noviniek a ponúk z VŠ (partnerom z komerčnej sféry);
- poskytnutie asistencie pri rokovaniach s partnermi z VŠ (partnerom z komerčnej sféry);
- poskytovanie informácií o službách a analýzach poskytovaných VŠ;
- poskytovanie informácií o zariadeniach na VŠ a možnostiach ich využitia.

3.4.2. Rešeršné služby a expertné služby v procese transferu technológií

V rámci Národného systému podpory transferu technológií budú NCTT zástupcom akademickej obce poskytované podporné služby využiteľné v procese transferu technológií (identifikácia, ochrana a komercializácia duševného vlastníctva).

Poskytované služby je možné rozdeliť do dvoch základných skupín:

- rešeršné služby;
- expertné služby v procese transferu technológií;

pričom v rámci expertných služieb v procese transferu technológií ďalej rozlišuje služby:

- pre ochranu duševného vlastníctva;
- pre komercializáciu duševného vlastníctva.

Duševné vlastníctvo (majetok nehmotnej povahy, ktorý je výsledkom procesu ľudského myslenia) často vzniká realizáciou výskumno-vývojových aktivít na akademických alebo vedecko-výskumných inštitúciách, pričom takto vzniknuté duševné vlastníctvo je potrebné chrániť prostredníctvom patričnej priemyselno-právnej ochrany. V súvislosti s právnou ochranou duševného vlastníctva rozlišujeme práva priemyselného vlastníctva a autorské právo a práva súvisiace s autorským právom. Predmety priemyselného vlastníctva možno chrániť prostredníctvom udelenia patentov, zapísania úžitkových vzorov, dizajnov a pod. Na poskytnutie napríklad patentovej ochrany musí daná technológia (vynález) spĺňať kritérium novosti, musí byť výsledkom vynálezcovskej činnosti a musí byť priemyselne využiteľná – musí teda spĺňať všetky zákonom stanovené náležitosti. Za účelom potvrdenia novosti sa vykonáva rešerš na stav techniky (pri patentoch a úžitkových vzoroch). Za stav techniky považujú všetky poznatky z danej oblasti techniky sprístupnené verejnosti pred dňom podania prihlášky daného predmetu priemyselného vlastníctva. Rešerš je druh bibliografie, ktorá obsahuje súhrn údajov získaných z dostupnej patentovej a nepatentovej literatúry, prípadne iných relevantných zdrojov o problematike, téme, jave a pod. súvisiacej s daným predmetov priemyselného vlastníctva.

Všetky rešeršné služby poskytované v rámci Národného systému podpory transferu technológií bude možné objednať prostredníctvom NPTT, kde bude dostupný kompletný zoznam poskytovaných rešeršných služieb (nielen na stav techniky) a formulár slúžiaci na objednávku konkrétnej, vybranej služby. Tieto služby budú na požiadanie poskytované

všetkým pracovníkom akademických alebo vedecko-výskumných inštitúcií, ktorí sa zaregistrujú na NPTT. Pri vypĺňaní objednávkového formulára bude dôležité uviesť oblasť záujmu a tematicky vhodné kľúčové slová, ktoré ju výstižne a jednoznačne definujú. Výstupom poskytovaných rešeršných služieb je kompletná rešerš s rešeršnou správou

Rešeršné služby

DbTPaD – databázy technologických ponúk a dopytov

DbPPV – databázy predmetov priemyselného vlastníctva

Služby poskytované z databáz technologických ponúk a dopytov

- Jednorazové (retrospektívne) vyhľadanie ponúk z DbTPaD;
- Jednorazové (retrospektívne) vyhľadanie dopytov z DbTPaD;
- Priebežné monitorovanie ponúk z DbTPaD;
- Priebežné monitorovanie dopytov z DbTPaD;

Služby poskytované z databáz predmetov priemyselného vlastníctva

- Jednorazová (retrospektívna) rešerš z DbPPV na patenty/úžitkové vzory s rešeršnou správou na stav techniky;
- Jednorazová (retrospektívna) rešerš z DbPPV na patenty/úžitkové vzory s rešeršnou správou na zistenie právneho stavu;
- Jednorazová (retrospektívna) rešerš z DbPPV na dizajny a ochranné známky s rešeršnou správou ;
- Priebežná rešerš z DbPPV (monitoring) na patenty/úžitkové vzory na stav techniky;
- Priebežná rešerš z DbPPV (monitoring) na právny stav dokumentov;
- Jednorazová rešerš na aktivity konkurencie v DbPPV;
- Priebežné sledovanie aktivít konkurencie v DbPPV;
- Jednorazové vyhľadanie informácií o patentovej aktivite firiem s identifikáciou a spracovaním trendov;
- Priebežné sledovanie (monitoring) informácií o patentovej aktivite firiem s identifikáciou a spracovaním trendov;
- Sledovanie a analýza citácií patentových dokumentov v patentovej a nepatentovej literatúre;

Konzultačné a poradenské služby

- Poradenstvo pri práci s DbTPaD;
- Konzultácie o predmetoch PV a inštitúciách zodpovedných za oblasť priemyselného vlastníctva;
- Poradenstvo pri práci s národnými a medzinárodnými DbPPV;
- Poradenstvo pri práci a orientácii v systémoch triedenia predmetov priemyselného vlastníctva;
- Poradenstvo pri formulovaní rešeršných dopytov;
- Sprostredkovanie kontaktov so špecialistami z oblasti PV.

Ochrana duševného vlastníctva začína posúdením realizovateľnosti samotnej ochrany, teda určením, či daný PDV spĺňa všetky formálne náležitosti pre udelenie priemyselno-právnej ochrany (patentu, úžitkového vzoru, dizajnu a pod.). V priebehu realizácie ochrany a prípadnej následnej komercializácie daného PDV je potrebné vykonať viacero odborných činností (posúdiť komerčný potenciál PDV, zvoliť stratégiu ochrany PDV, vyplniť prihlášku predmetu duševného vlastníctva a pod.), ktorých vykonávanie je vhodné prenechať expertom v danej oblasti práva, respektíve trhu. V rámci Národného systémy podpory transferu technológií budú poskytované všetky relevantné expertné služby zastrešujúce tak oblasť ochrany duševného vlastníctva, ako aj jeho následnú komercializáciu (prevod práv, poskytnutie licencie, zakladanie spin-off firiem a pod.). Zástupcom akademickej obce bude objednávanie patričných služieb umožnené po registrácií prostredníctvom NPTT.

Expertné služby v procese transferu technológií:

Podporné služby pre ochranu duševného vlastníctva

- Asistencia pri výbere výsledkov vedecko-výskumnej činnosti na priemyselno-právnu ochranu a odhad komerčného potenciálu výsledkov vedecko-výskumnej činnosti;
- Vypracovanie stratégie priemyselno-právnej ochrany duševného vlastníctva;
- Príprava a podanie patentovej prihlášky a prihlášky pre všetky relevantné predmety priemyselného vlastníctva v SR a na zahraničných patentových úradoch, zastupovanie pred patentovými úradmi;

Podporné služby pre komercializáciu duševného vlastníctva

- Vyhľadávanie partnerov pre komercializáciu s využitím experta;
- Sprostredkovanie stretnutí zástupcov AO (CTT pri CVTI SR) s partnerom pre komercializáciu;
- Stratégia komercializácie duševného vlastníctva;
- Spolupráca pri tvorbe licenčných zmlúv;
- Vedenie rokovaní, sprevádzanie pri rokovaniach;
- Monitoring dodržiavania licenčných podmienok a kontrola nelicenčnej výroby na trhoch;
- Vypracovanie návrhov zmlúv a posúdenie návrhov zmlúv;
- Poradenstvo pri tvorbe a tvorba podnikateľského plánu pre komercializáciu formou Spin-off;
- Asistencia pri zakladaní Spin-off firiem;
- Vyhľadávanie investorov pre rozvoj Spin-off spoločnosti;
- Marketingové prezentácie technológie;
- Vypracovanie technickej alebo inej dokumentácie k výstupom vedecko-výskumnej činnosti;
- Asistencia pri formulovaní požiadavky pre podporu v procese TT a pri navrhovaní spôsobu realizácie transferu technológie.

3.4.3. Spôsob poskytovania služieb

Zástupcovia akademickej obce (spravidla pracovníci lokálnych CTT) sa o služby využiteľné v procese transferu technológií budú uchádzajú v NCTT zadaním požiadavky (s bližšou špecifikáciou) na konkrétnu podpornú službu. NCTT požiadavku prekontroluje, posúdi a v prípade, že spĺňa všetky požadované náležitosti, posunie dodávateľovi služieb, ktorý vzíde z verejného obstarávania. Dodávateľ služby poskytne podpornú službu vlastnými prostriedkami alebo sprostredkuje poskytnutie služby expertom – v závislosti od konkrétnej požiadavky na službu. Ku každému expertovi potenciálne vhodnému na poskytnutie služby dodávateľ zhromaždí podklady, ktoré predloží do NCTT. Na ich základe vyberie NCTT experta, ktorý danú službu poskytne. Dodávateľ sprostredkuje potrebný kontakt medzi expertom a príslušným zástupcom akademickej obce a bude podľa potreby tomuto pracovníkovi aj

naďalej k dispozícii. Po skončení poskytovania služby dodávateľ vyplní záverečnú správu o poskytnutí expertnej služby a predloží NCTT faktúru za vykonané činnosti.

V rámci posudzovania požiadaviek na ES zo strany NCTT bude prihliadané aj na výsledky hodnotenia potenciálu akademickej alebo vedecko-výskumnej inštitúcie, ktorá požiadavku vytvorila, z hľadiska transferu technológií. Uvedené hodnotenie bude uskutočňované v súlade s metodickým postupom vypracovaným v rámci projektu NITT SK, pričom na samotnú realizáciu hodnotenia bude využívané rozhranie vytvorené pre tento účel taktiež v rámci uvedeného projektu. Metodický postup bude spolu s rozhraním pravidelne aktualizovaný.

Pre účely zadávania a spravovania požiadaviek na expertné služby v procese transferu technológií bude NCTT vytvorený a sprevádzkovaný adekvátny softvérový nástroj (SW nástroj). Tento nástroj bude prístupný (prostredníctvom príslušného rozhrania) všetkým stranám, ktoré sa budú podieľať na zabezpečovaní dodania expertných služieb (zástupcom akademickej obce, dodávateľovi expertných služieb, zástupcom NCTT).

SW nástroj na zadávanie a správu požiadaviek na expertné služby

ES – expertné služby v procese transferu technológií

ZAO – zástupca akademickej obce (spravidla pracovník lokálneho CTT)

SDM (service desk manager) – pracovník NCTT zabezpečujúci dohľad nad požiadavkami na ES

riešiteľ – pracovník NCTT zabezpečujúci riešenie jednotlivých projektov zo strany NCTT

dodávateľ – dodávateľ expertných služieb (vzídený z verejného obstarávania)

SW nástroj bude plniť funkciu ticketingového softvéru pre evidovanie požiadaviek zástupcov akademickej obce (ZAO) na expertné služby (ES) využiteľné v procese transferu technológií. Proces transferu technológií bude evidovaný prostredníctvom „projektov“ (reprezentujúcich vynálezy) a k nim prináležiacim požiadavkám na ES. Ku každému projektu bude možné priradiť viaceré požiadavky na ES s rôznymi atribútmi. Požiadavky na ES sa budú môcť v rámci jedného projektu opakovať. Na prístup do SW nástroja na zadávanie a správu požiadaviek na ES budú existovať tri rozhrania: „akademik“, „NCTT“ a „dodávateľ“. Prístupy ku všetkým dostupným rozhraniam SW nástroja budú zabezpečené prostredníctvom prihlasovacieho formulára a následná dátová komunikácia pomocou SSL.

rozhranie „akademik“ – súčasť NPTT, slúžiť bude zástupcom akademickej obce, ktorí budú prostredníctvom tohto rozhrania vytvárať projekty a k nim zadávať jednotlivé požiadavky na EPS, definovať výstupy požiadaviek, vkladať výstupy a reporty o činnostiach realizovaných s expertmi, registrovať reklamácie poskytnutých služieb a pod..

rozhranie „dodávateľ“ – súčasť NPTT, dodávateľ ES bude prostredníctvom tohto rozhrania registrovať do systému jednotlivých expertov poskytujúcich požadované služby. Pre každú požiadavku navrhne niekoľkých expertov pre poskytnutie danej služby a po výbere konkrétneho experta riešiteľom bude o tom vo svojom rozhraní aj patrične informovaný.

rozhranie „NCTT“ – samostatné rozhranie mimo NPTT, slúžiť bude na prístup SDM, riešiteľov a projektového manažéra. SDM bude prostredníctvom tohto rozhrania registrovať do systému riešiteľov a posudzovať formálnu relevantnosť požiadaviek zadaných ZAO. Úlohou riešiteľa bude posúdiť danú požiadavku a rozhodnúť o jej realizovaní z hľadiska efektívnosti vynaložených nákladov. Taktiež bude vyberať a schvaľovať navrhnutých expertov (dodávateľom) a kontrolovať výstupy vložené do systému ZAO. Na základe vložených výstupov bude (po splnení všetkých náležitostí) uzatvárať jednotlivé požiadavky na ES.

Komunikácia medzi ZAO, dodávateľom, riešiteľom a SDM bude realizovaná prednostne prostredníctvom patričného rozhrania SW nástroja - prostredníctvom diskusného fóra. Diskusné príspevky budú viazané k jednotlivým požiadavkám na ES.

ZAO bude musieť pre účely prístupu k prislúchajúcemu rozhraniu vyplniť registračný formulár (prístupný v rámci NPTT), pričom po jeho odoslaní vznikne v systéme „požiadavka na registráciu“, ktorá môže byť SDM schválená, alebo zamietnutá. V prípade schválenia sa žiadateľovi (ZAO) priradí prihlasovacie meno a heslo. Ak bude registrácia zamietnutá, žiadateľ bude o tom informovaný. Priamy prístup do SW nástroja bude mať iba projektový manažér, ktorý bude mať oprávnenie registrovať do systému všetkých ostatných užívateľov (riešiteľ, SDM, dodávateľ), pričom expertov bude do systému registrovať dodávateľ služieb.

Štandardný priebeh poskytovania expertných služieb v procese transferu technológií:

- ZAO vyplní žiadosť o registráciu na NPTT pre poskytovanie kompletných služieb;
- schválenie / zamietnutie registrácie (SDM) – ďalej iba ak bola registrácia schválená;
- prihlásenie ZAO na NPTT;

- vytvorenie nového projektu (ZAO);
- zadanie novej požiadavky na ES (ZAO);
- SDM je prostredníctvom notifikačného emailu informovaný o novom projekte / požiadavke na ES;
- SDM skontroluje relevantnosť požiadavky a priradí k nej konkrétneho Riešiteľa (ak ešte nie je v systéme zaregistrovaný, tak ho najprv zaregistruje) (prípadne požiadavku / projekt zamietne s odôvodnením);
- po komplexnej kontrole a prípadnom dopracovaní za spolupráce s ZAO je požiadavka „odoslaná“ Dodávateľovi (začne sa zobrazovať v jeho rozhraní);
- Dodávateľ zaregistruje do systému vhodných Expertov a následne niekoľkých (aspoň dvoch) priradí k danej požiadavke;
- Riešiteľ skontroluje podklady k navrhovaným Expertom a vyberie jedného pre dodanie ES v rozsahu, ktorý zadefinoval ZAO v danej požiadavke na ES;
- Dodávateľ zabezpečí nadviazanie komunikácie medzi Expertom a ZAO;
- v priebehu riešenia požiadavky na ES ZAO do systému vkladá informácie o uskutočnených činnostiach s Expertom (konzultácie, stretnutia, spoločná účasť na konferencií ...);
- po dodaní požadovaných výstupov (definovaných v požiadavke) ich ZAO vloží do systému k danej požiadavke na ES;
- ZAO vloží do systému k danej požiadavke informácie o prebehnutej reklamácii výstupov dodaných Expertom – ak takáto situácia nastala;
- ZAO v systéme vyplní elektronický formulár - hodnotenie služieb experta, ktorý si následne vytlačí a podpísaný ho dodá NCTT;
- Dodávateľ v systéme vyplní dostupné elektronické formuláre (prílohy k faktúre), ktoré si následne vytlačí a podpísané ich dodá NCTT;
- Riešiteľ skontroluje dodané výstupy a uzavrie danú požiadavku na ES;
- Dodávateľ vyfakturuje činnosti vykonané v súvislosti s uzavretou požiadavkou na ES.

V prípade aktuálnej nedostupnosti SW nástroja (v začiatočnej fáze prevádzky NSPTT alebo v prípade technických odstávok) bude komunikácia a evidencia požiadaviek na ES prebiehať prostredníctvom emailov. Všetky nevyhnutné informácie, ako aj kontaktné emailové adresy budú uvedené v prislúchajúcej časti NPTT („Poskytované služby v procese TT“).

3.5. Distribúcia príjmov v rámci NSPTT

Príjmy plynúce z procesov transferu poznatkov a technológií sa generujú s výrazným časovým posunom od realizácie systému TT, je teda nevyhnutné systém TT vopred na niekoľko rokov predfinancovať. Príklady z krajín, kde je systém TT funkčný túto skutočnosť potvrdzujú. Z tohto dôvodu je návrh distribúcie budúcich príjmov vyplývajúcich z procesov TT vo verejných inštitúciách v SR do značnej miery hypotetický. Zo zahraničných skúseností s niekoľko desaťročí fungujúcim systémom TT je zrejmé, že iba časť vynálezov sa chráni formou patentov a iba časť patentov sa komerčne zhodnocuje (cca 28%) formou predaja resp. licenčných zmlúv. Na základe uvedených predpokladov je zjavné, že návratnosť prostriedkov vložených do národného systému TT je mimoriadne dlhodobá.

Hlavní aktéri procesu TT

V štruktúre NSPTT sa uvažuje o štyroch úrovniach aktérov TT, ktorí by mali zdieľať príjmy z komercializácie duševného vlastníctva, a to:

- vynálezca (vedecko-výskumný pracovník výskumnej inštitúcie);
- materská inštitúcia (univerzita, SAV, výskumný ústav a pod.);
- miestne centrum transferu technológií (CTT);
- národné centrum transferu technológií (NCTT).

Typy príjmov vyplývajúcich z realizácie TT

- príjmy z poskytovania služieb (uvedených v kapitole 3.4);
- príjmy z komercializácie patentov a iných foriem DV a príjmy z licencií;
- príjmy z refundácie patentových poplatkov (z patentového fondu);
- príjmy z investovaných kapitálových podielov v inovačných spin-off spoločnostiach vo forme podielov na zisku týchto spoločností alebo z predaja kapitálových podielov.

Príjmy z komerčného zhodnotenia patentov formou licencií môžu byť jednorazové pri predaji patentu alebo opakujúce sa pri predaji práv DV, najčastejšie vo forme licencií. Príjmy z licencií závisia od úspešnosti komercializácie produktov, služieb, procesov, vrátane technologických, výrobných a marketingových, v ktorých sa zhodnotený patent využíva. Licenčné poplatky spravidla tvoria určité percento z obratu tvoreného takýmito produktmi, procesmi a službami realizovaného užívateľom licencie. Keďže sa majiteľovi patentu vyplácajú spravidla niekoľko rokov, je veľmi dôležité definovať v licenčnej zmluve podstatné

vzťahy, práva a povinnosti, veľkosť odmeny, platobné podmienky, riešenie možných vzájomných problémov a pod.

Distribúcia príjmov z realizácie TT medzi aktérov procesu TT

Delenie príjmov z licenčných poplatkov medzi pôvodcom DV, materskou inštitúciou (zamestnávateľom), miestnym CTT a NCTT musí byť zmluvne definované. Spôsob delenia príjmov by mal byť nastavený tak, aby motivoval všetky zúčastnené strany, napríklad vynálezcu, aby produkoval nové komerčne využiteľné poznatky a využíval na ich komercializáciu materskú inštitúciu a jej CTT. Ak sú pôvodcami poznatkov, technológií alebo iných foriem DV interní vedeckí pracovníci, ich vzťahy k materskej organizácii ako aj práva k budúcim príjmom vyplývajúcich z TT je potrebné definovať v ich pracovných zmluvách. V prípade externých pracovníkov musia byť ich vzťahy k organizácii, v ktorej sa realizuje daný výskum a tiež ich práva k budúcim príjmom z TT definované v zmluvách o spolupráci. Motivovaná musí byť aj materská inštitúcia, aby v maximálne možnej miere hradila náklady na ochranu a komercializáciu DV, čo v praxi znamená aby financovala svoje CTT. Postavenie materskej organizácie je kľúčové, pretože poskytuje svoje laboratóriá a ostatné zariadenia potrebné na generovanie nových poznatkov. Zároveň samotné CTT má tiež participovať na licenčných príjmoch, keďže podstatne prispieva k vlastnému procesu komercializácie. Dôležitá je skutočnosť, či CTT sú súčasťou materskej inštitúcie, napr. univerzity, alebo viacero univerzít v danom regióne vytvorí jedno CTT. V takom prípade musí byť jasne definované rozdelenie príjmov medzi CTT a materskými inštitúciami. Ale aj v prípade, keď je CTT súčasťou jednej materskej organizácie, napr. SAV alebo univerzity, musí byť rozdelenie možných príjmov z transferu poznatkov a technológií vopred jasne definované, napr. v smernici materskej inštitúcie o ochrane a komercializácii DV. CTT môže byť z hľadiska právneho statusu organizačnou jednotkou materskej organizácie alebo môže pôsobiť ako samostatná právnická osoba. V prvom prípade je postačujúce, ak materská organizácia hradí náklady na činnosť CTT, resp. v prípade úspešných TT primerane odmení pracovníkov CTT. Ak je však CTT samostatná právnická osoba pracujúca pre materskú inštitúciu, resp. pre viac inštitúcií, rozdelenie budúcich príjmov vyplývajúcich z TT musí byť vopred jasne zmluvne definované. Mimoriadne dôležitou skutočnosťou je zabezpečenie možnosti udržania príjmov z TT v materskej inštitúcii, resp. v CTT – v závislosti od právnej formy CTT. V prípade rozpočtovej organizácie, napr. SAV, nemôže mať takáto organizácia akékoľvek podiely

v prípadných spin-off spoločnostiach, ale musí, na základe rozpočtových pravidiel verejnej sféry, odovzdávať možné príjmy, a to aj príjmy z TT, späť do štátneho rozpočtu. Principiálne jestvujú dve možnosti riešenia udržania príjmov z TT v SAV. Prvou je možnosť zmeny zákona o SAV, čo však môže trvať niekoľko rokov. Pružnejším riešením sa zdá byť úprava zákona o financovaní rozpočtových organizácií tak, aby príjmy z realizovaného TT, ktoré boli odvedené do štátneho rozpočtu, boli v nasledujúcom roku spätne pridelené danej rozpočtovej organizácii - SAV. V prípade príspevkových organizácií je situácia jednoduchšia. Posledným účastníkom procesu komercializácie poznatkov a technológií, ktorý má participovať na príjmoch z procesu TT je NCTT. Pri stanovení konkrétnej výšky odmeny pre NCTT je potrebné prihliadať na celkový podiel NCTT na úspešnom uskutočnení TT.

Schematický návrh rozdelenia príjmov vyplývajúcich z realizovaného TT

Uvedená schéma zohľadňuje centralizovaný model, v ktorom sa NCTT podstatne výraznejšie podieľa na financovaní ochrany DV a realizácii TT, napr. spravuje patentový a investičný fond a taktiež financuje značnú časť služieb nevyhnutných pre úspešný TT. Pre takýto prípad je schéma participácie jednotlivých aktérov TT na príjmoch nasledujúca:

	pre výnos z predaja PDV do 33 tis. € [%]	pre výnos z predaja PDV nad 33 tis. € [%]
pôvodcovia	70	40
materská inštitúcia	20	35
CTT	5	15
NCTT	5	10

Návrh rozdelenia príjmov vyplývajúcich z realizovaného TT je schematický a značne zjednodušený. Skutočné rozdelenie príjmov z TT bude závisieť tak od konkrétneho rozdelenia financovania procesu TT, ako aj od vzájomných dohôd jednotlivých aktérov procesu TT.

3.6. Financovanie NSPTT

Financovanie Národného systému pre podporu transferu technológií je dlhodobý a finančne mimoriadne náročný proces. NSPTT je v prvých desiatich rokoch existencie stratový, náklady na jeho vybudovanie a prevádzku vrátane financovania patentového a investičného fondu sa v rámci tohto obdobia pohybujú v rozsahu 10 až 20 mil. EUR v závislosti od výšky financovania patentových poplatkov za medzinárodné, najmä európske patenty generované v SR. Príjmy systému v prvom desaťročí pôsobenia sa však očakávajú rádovo nižšie.

Náklady na vybudovanie a prevádzkovanie NSPTT

Z hľadiska štruktúry je možné náklady na vybudovanie a prevádzku NSPTT rozdeliť nasledujúcim spôsobom:

- základná infraštruktúra a vybavenie CTT a NCTT;
- výber personálu pre CTT a NCTT;
- vlastné prevádzkové náklady CTT a NCTT, najmä personálne a náklady na školenia;
- cestovné náklady, režijné náklady a pod.;
- náklady na externých patentových poradcov a externé právne služby;
- patentové poplatky – zriadenie patentového fondu;
- náklady na marketing, zhodnocovanie a komercializáciu patentov;
- náklady na ostané služby, najmä na tvorbu databáz;
- náklady na zakladanie spin-off spoločností – zriadenie investičného fondu;
- náklady vyplývajúce zo spolupráce s inkubátormi, klastrovými platformami, centrami excelencie, technologickými centrami, vedeckými parkami a pod.

Možnosti financovania budovania a prevádzky NSPTT

Budovanie a prevádzku NSPTT je možné financovať tak z verejných (štrukturálne fondy, štátneho rozpočet) ako aj súkromných zdrojov. V podmienkach SR sú a v najbližšej budúcnosti aj budú (minimálne do roku 2020) hlavným zdrojom financovania NSPTT štrukturálne fondy (ŠF). Prostriedky zo štátneho rozpočtu (ŠR) sú a pravdepodobne aj zostanú veľmi obmedzené a z hľadiska potrieb financovania rozvoja a prevádzkovania NSPTT nebudú dostatočné. Z tohto dôvodu budú prostriedky zo ŠR iba komplementárne. Naopak, určité zdroje na realizáciu TT je možné postupne získavať zo súkromnej sféry. Poslednou významnou možnosťou financovania TT sú prostriedky materských inštitúcií CTT.

Štrukturálne fondy EÚ (ŠF EÚ)

ŠF EÚ budú minimálne do roku 2020 hlavným zdrojom financovania aktivít TT. V tomto programovom období (2007 – 2013) sa zo ŠF z OP VaV využíva cca 10 mil. EUR na zriadenie a rozvoj NSPTT vrátane NCTT ako aj regionálnych CTT pri SAV a relevantných univerzitách. Pre ďalší rozvoj a prevádzkovanie TT v SR je dôležité, aby v budúcom programovom období (2014 – 2020) bolo naplánovaných ďalších cca 15 mil. EUR, pričom je vhodné vyjednať, aby aspoň časť týchto prostriedkov mohla byť použitá na krytie prevádzkových nákladov NSPTT. Za normálnych okolností to prakticky nie je možné, preto je dôležité vyjednať výnimku na základe „zlyhania trhu“. Prostriedky zo ŠF bude potrebné alokovať minimálne do dvoch OP, ktoré budú nadväzovať na súčasný OP VaV a na OP KaHR. Kým v prvom OP je dôležité vyjednanie výnimky, prostriedky z druhého OP môžu byť použité na absorpciu nových technológií, a tým na zvyšovanie inovačnej kapacity slovenských firiem. Ďalším zdrojom financovania NSPTT pochádzajúcim zo ŠF môžu byť príjmy z nájomného v technologických centrách a vedeckých parkoch financovaných zo súčasných ŠF. Z hľadiska financovania regionálnych CTT nie je rozhodujúce, či CTT budú samostatné právnické osoby alebo budú súčasťou, resp. organizačnou zložkou materských inštitúcií. V prípade vyjednania výnimky by prostriedky zo ŠF boli využité najmä na zriadenie patentového a investičného fondu ako aj financovanie aktívneho marketingu patentov. Aj v prípade neúspešnosti vyjednania výnimky na krytie časti prevádzkových nákladov NSPTT zo ŠF pre nasledujúci OP VaV budú tieto fondy tvoriť podstatnú časť financovania TT, pričom prostriedky z nástupného OP KaHR môžu byť použité na TT - absorpciu nových technológií bez udelenia akejkoľvek výnimky. Otázka možnosti nakladania so ziskom nie je relevantná, pretože ani NCTT, ani regionálne CTT nebudú pravdepodobne do konca dekády generovať zisk.

Štátny rozpočet SR

Prostriedky zo ŠR budú z dlhodobého hľadiska zrejme tvoriť iba komplementárnu časť financovania NSPTT. Na druhej strane financujú pracovníkov CVTI SR, takže personál NCTT by mohol byť v budúcnosti financovaný zo ŠR. Taktiež pracovníci SAV a verejných vysokých škôl sú financovaní zo ŠR, takže napriek obmedzeniam je financovanie NSPTT zo ŠR spolu so ŠF kľúčové pre rozvoj NSPTT. Z hľadiska členenia ŠR sú dôležité rozpočtové kapitoly MŠ a MH. Tieto kapitoly financujú oba póly procesu TT a je dôležité, aby aj v prípade reštrikcií ŠR bola presadená alokácia prostriedkov z týchto kapitol za účelom financovania procesu TT. Kritická

situácia vo financovaní NSPTT by nastala, ak by poplatky na registráciu a udržiavanie medzinárodných patentov (patentový fond neboli kryté ani zo ŠF a ani zo ŠR. V takomto prípade by bolo ohrozené fungovanie budovaného národného systému TT.

Prostriedky súkromnej sféry

Prostriedky zo súkromnej sféry je možné získať spravidla v prípade takých patentov, ktorých využitie výrazne zvyšuje komerčný potenciál výrobkov, procesov a služieb. V takýchto prípadoch výskumné organizácie predávajú licencie firmám, ktorých výrobky, resp. služby sa umiestňujú na trhu alebo tieto firmy dodávajú svoje výrobky iným, veľkým firmám, napr. automobilkám. Takéto transfery slovenské výskumné inštitúcie už viackrát zrealizovali a ich význam bude v budúcnosti stúpať. Výskumné inštitúcie s už uskutočnenými transfermi spravidla nemajú závažné problémy pri získavaní finančných prostriedkov z priemyselných podnikov na ďalšiu realizáciu TT.

Prostriedky materských inštitúcií CTT

Prostriedky materských inštitúcií CTT predstavujú významný zdroj financovania TT. Zdroje materskej inštitúcie určené na financovanie CTT môžu byť výsledkom rôznych aktivít, napr.:

- zákazkový výskum orientovaný na potreby priemyslu, prípadne v priamej spolupráci s priemyselnými firmami;
- zriaďovanie spoločných výskumných pracovísk univerzít a priemyselných spoločností, ako aj pôsobenie výskumných pracovníkov vo firmách a stáže pracovníkov priemyselných firiem vo výskumných inštitúciách.

Prostriedky inštitúcií zahrnutých v národnom systéme TT

Napriek tomu, že klastre a inkubátory nie sú v SR dostatočne rozvinuté, vznikajú kváziklastrové štruktúry ako napr. centrá excelencie, ktoré podporujú procesy a aktivity TT. Centrá excelencie spájajú na jednej strane výskumné inštitúcie navzájom a tieto následne s priemyselnými firmami. Priemyselné firmy sa priamo zúčastňujú na vývojovom procese, ktorý priamo spolufinancujú. Výskumné organizácie získajú za svoje aktivity finančné prostriedky rýchlejšie a istejšie, ako keby realizovali výskum a vývoj samotné. Aj v tomto prípade môžu výskumné organizácie použiť financie získané v projektoch centier excelencie na financovanie svojich CTT.

3.7. Spolupráca zložiek NSPTT s inštitúciami z oblasti transferu technológií

3.7.1. Národné inštitúcie, siete a iniciatívy

Dôležitú úlohu v oblasti vedy a výskumu, transferu technológií a ochrany duševného vlastníctva zohrávajú okrem akademických a výskumných inštitúcií aj neakademické inštitúcie a siete. Najdôležitejšiu úlohu v oblasti transferu technológií z národných inštitúcií zohráva Úrad priemyselného vlastníctva SR. Zaoberá sa otázkami ochrany vynálezov, úžitkových vzorov, topografií polovodičových výrobkov, dizajnov, ochranných známok, označení pôvodu výrobkov a zemepisných označení.

Názov	**Popis**	**Možnosti spolupráce**
Úrad priemyselného vlastníctva SR	Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť priemyselného vlastníctva.	I, N, AS
SAPTI – Slovenská asociácia podnikateľských a technologických inkubátorov	SAPTI založilo 11 podnikateľských inkubátorov s cieľom poskytovať poradenský a informačný servis svojim členom.	I, N, AS
Inkubátory	Inkubátory tvoria dôležitú súčasť podpornej infraštruktúry pre MSP, ktorých poslaním je poskytovať začínajúcim podnikateľom vhodné štartovacie podmienky pre fungovanie ich podniku v období približne troch rokov.	I, AS
Informačno-poradenské miesta úradu pre inovácie (INNOINFO)	INNOINFO predstavuje sieť poradenských inštitúcií na Slovensku (RPIC, RRA, SOPK, BIC, Inkubátor)	I, N, AS
Podnikateľské inovačné centrá (BIC)	Okrem poskytovania služieb pre podnikateľov sa orientujú aj na vytváranie podnikateľského prostredia pre firmy prinášajúce inovatívny podnikateľský zámer - nový výrobok, službu alebo technológiu, ktorým poskytujú dlhodobú starostlivosť. Uplatňujú pri tom regionálne preferencie.	I, AS
Regionálne poradenské a informačné centrá (RPIC)	Regionálne poradenské a informačné centrá (RPIC) sú neziskové inštitúcie, založené na základe partnerstva verejného a súkromného sektora ako nezávislé regionálne združenia právnických osôb. Centrá RPIC poskytujú komplexné poradenské, informačné a vzdelávacie služby.	I, AS
Centrá prvého kontaktu (CPK)	Centrá prvého kontaktu (CPK) zabezpečujú ľahký prístup podnikateľov k potrebným poradenským a informačným službám.	I, AS
E:RDC	Výskumný klaster špecializovaný na nové materiály, mikro a nano technológie a informačné technológie.	I, N, Č, AS

Možnosti spolupráce: *I (informácie), N (networking), AS (aktívna spolupráca), Č (členstvo)*

3.7.2. Medzinárodné inštitúcie, siete a iniciatívy

Na medzinárodnej úrovni existuje viacero inštitúcií a sietí spájajúcich tak CTT, ako aj jednotlivých pracovníkov zaoberajúcich sa transferom technológií. Príkladom je organizácia *ProTon Europe*, ktorá je celoeurópskou sieťou CTT vytvorenou s cieľom zlepšovania a podpory transferu technológií medzi členmi prostredníctvom rozvoja profesionálnych znalostí v jednotlivých oblastiach transferu technológií.

Názov	Popis	Možnosti spolupráce
ProTon Europe	Európska asociácia kancelárií pre transfer technológií a znalostí pri univerzitách, výskumných organizáciách	I, N, Č, AS
Enterprise Europe Network	Celosvetová sieť na podporu medzinárodnej spolupráce a transferu technológií s podporou Európskej komisie	I, N, AS
European Business and Innovation Centre Network	Európska sieť podnikateľských a inovačných centier bola vytvorená v roku 1984 ako prvá profesionálna sieť v EÚ, zaoberajúca sa podporou rozvoja inovácií v tzv. podnikateľských a inovačných centrách, či podnikateľských inkubátoroch	I, N
EUROPE INNOVA	Cieľom je podporovať všetky formy inovácií vo forme rozvoja nástrojov, iniciatív a podporných služieb (vr. klastrov a eko-inovácií)	I, N
PRO-INNO EUROPE	Analýzy inovačnej politiky a politickej spolupráce v Európe s cieľom učiť sa od najlepších a prispieť k rozvoju nových a lepších inovačných politík v Európe	I, N
Patentové organizácie	Medzinárodné a zahraničné úrady na ochranu práv duševného vlastníctva (EPO, WIPO, USPTO...)	I, N
IPR Helpdesk, IPeuropAware, China IPR SME Helpdesk, TransAtlantic IPR Portal	Bezplatné poradenstvo podľa potrieb klienta týkajúce sa práv duševného vlastníctva (PDV) v rámci projektov Európskej komisie - DG Enterprise and Industry	I, N
Gate2Growth.com	Podpora inovatívnych podnikateľov v Európe, ako aj na podporu inovácií - iniciatíva EK	I
TII - Technology Innovation International	Nezávislá asociácia profesionálov na podporu transferu technológií a inovácií	I
European University Association	Podpora vplyvu univerzít na európsku politiku v oblasti vzdelávania, výskumu, inovácií, kvality a správy univerzít	I
European Association of Research and Technology Organisations	EARTO je európska obchodná asociácia zastupujúca viac ako 350 výskumných a technologických organizácií z celej Európy	I
European Association of Development Research and Training Institutes	Európska asociácia VV a vzdelávacích inštitúcií - profesionálna sieť pre rozvoj a regionálne štúdie v Európe	I

Možnosti spolupráce: *I (informácie), N (networking), AS (aktívna spolupráca), Č (členstvo)*

3.8. Podmienky pre trvalo udržateľný NSPTT

Nie je možné očakávať, že dostatočne uspokojivé výsledky činnosti NSPTT sa objavia v krátkom čase po jeho spustení. Výstupy výskumných aktivít vysokých škôl bývajú obvykle v začiatočnom štádiu svojej aplikovateľnosti v praxi a pre uplatnenie na trhu potrebujú ďalší vývoj. Dosiahnutie požadovaného stavu výstupu si môže vyžiadať aj niekoľkoročné obdobie nákladného vývoja, pričom výsledok (výrobok, služba) aj napriek tomu nemusí dosiahnuť požadovanú komerčnú úspešnosť, a teda návratnosť investícií. Z uvedených dôvodov jednoznačne vyplýva, že transfer technológií je dlhodobý záväzok, a preto je potrebné zabezpečiť dlhodobú, resp. trvalú udržateľnosť fungovania budovaného NSPTT.

Získanie dôvery

Vzájomná dôvera medzi zúčastnenými stranami je nevyhnutnou podmienkou pre reálne a efektívne fungovanie NSPTT. Už od začiatku fungovania NSPTT je preto dôležité budovať dôveru medzi zamestnancami VŠ a pracovníkmi CTT, ako aj medzi jednotlivými CTT a NCTT. S budovaním dôvery súvisí napríklad aj ochota poskytovania popisov vynálezov lokálnym CTT. Prípadná neochota (a teda nedôvera) môže spôsobiť vážne problémy vedúce k odmietaniu implementovaných pravidiel a k znefunkčneniu významnej časti NSPTT (poskytovanie expertných služieb v procese transferu technológií). Pre vzbudenie dôvery je preto potrebné zabezpečiť poskytovanie kvalitných služieb, ktoré budú výhodné a jednoducho dostupné všetkým zainteresovaným zástupcom akademickej obce.

Spätná väzba a spolupráca

NCTT musí taktiež sledovať spätnú väzbu z vykonávaných marketingových činností a na jej základe aktualizovať služby a plánovať ďalšie priority, aktivity a investície. Je dôležité, aby NCTT pravidelne pripravovalo nový marketingový plán v rámci aktualizácie svojho obchodného plánu. Nevyhnutné je taktiež rozvíjať konštruktívne vzťahy a spoluprácu s lokálnymi CTT – organizovať spoločné aktivity, odborné podujatia, zdieľať skúsenosti, využívať spoločné marketingové nástroje a pod.

Vzdelávanie

Zavádzanie akýchkoľvek zmien, bez ohľadu na rozsah je spojené so vzdelávaním v danej oblasti. Ľudia majú prirodzenú nedôveru k tomu, čo nepoznajú, alebo poznajú na nedostatočnej úrovni. Z tohto dôvodu je z hľadiska udržateľnosti nevyhnutné vzdelávanie

zamestnancov vysokých škôl, lokálnych CTT a NCTT. Medzi najprijateľnejšie formy vzdelávania uvedených zamestnancov patria: prednáška, seminár, workshop, webinar a e-learning. Ďalšie formy, ako napríklad prezenčné štúdium formou akreditovaného kurzu, kladú výrazne vyššie časové nároky na účastníkov, pričom ich časové možnosti sú spravidla značne obmedzené. V neskorších fázach je možné zvážiť vytvoriť akreditované vzdelávanie formou prezenčne navštevovaného kurzu o transfere technológií, jednotlivých teoretických nástrojoch ale aj praktických skúsenostiach prostredníctvom podania projektu EU, ESF a pod.

- *webinar* - prednáška v reálnom čase realizovaná prostredníctvom internetu.
- *e-learning* - vzdelávanie prispôsobené časovým možnostiam každého účastníka, forma vhodná pre všetkých, ktorí majú prístup na internet. Touto formou sa rieši rozsiahlejšie vzdelávanie na konci ktorého je obyčajne test zo získaných znalostí.

Vzdelávanie zamestnancov VŠ

Je dôležité uvedomiť si potrebu ochrany vzniknutého DV ešte pred publikovaním výsledkov výskumno-vývojových aktivít, nakoľko priemyselno-právna ochrana publikovaných výsledkov už nie je možná. Veľa vedeckých pracovníkov si túto skutočnosť neuvedomuje, a preto musia pracovníci CTT, respektíve NCTT túto skutočnosť intenzívne komunikovať.

Oblasti vzdelávanie zamestnancov vysokých škôl – vedeckých pracovníkov:

- možnosti a spôsoby podpory vedeckých pracovníkov zo strany CTT a NCTT
- ochrana a komercializácia nových poznatkov a technológií (duševného vlastníctva)
- zvýšenie motivácie a pripravenosti vedeckých pracovníkov na spoluprácu s CTT
- spôsob odmeňovania vedeckých pracovníkov generujúcich nové technológie, ktoré je možné komerčne zhodnotiť
- prínosy CTT k rozvoju a budovaniu dobrého mena materskej inštitúcie

Vzdelávanie pracovníkov lokálnych CTT a NCTT

Každý zamestnanec pracujúci v CTT/NCTT musí svojou každodennou činnosťou podporovať napĺňanie stanoveného poslania CTT/NCTT, preto je nevyhnutné aby mali všetci jasnú a jednotnú predstavu o činnosti a úlohách CTT/NCTT. V počiatočnom štádiu fungovania CTT/NCTT je dôležité učenie sa od skúsenejších „kolegov“ z etablovaných CTT v zahraničí. V prvom kroku je prínosné uskutočniť výmenné pobyty pracovníkov CTT/NCTT v zavedených zahraničných CTT, kde sa títo pracovníci môžu podieľať na riešení aktuálnych reálnych

prípadov. V nasledujúcom kroku, je žiaduca aj prítomnosť skúseného „kolegu“ zo zahraničia v CTT/NCTT, ktoré je súčasťou NSPTT. V rámci uvedených spôsobov získavania znalostí a skúseností je potrebné uvážiť skutočnosť, že konkrétne východiskové podmienky sú vždy iné a môže sa stať, že vec, ktorá v zahraničnom CTT bezchybne funguje, nie je aplikovateľná v našich podmienkach. Ďalšie vzdelávacie aktivity súvisiace so zvyšovaním odbornosti pracovníkov CTT/NCTT by mali prebiehať na báze vzájomnej interakcie s externými expertmi, ktorí budú pre CTT/NCTT zabezpečovať expertné služby počas procesu ochrany DV a jeho komercializácie. Ďalším zdrojom informácií môžu byť aj odborné knihy a časopisy. Je preto potrebné zväčšovať knižný fond v oblasti transferu technológií, ochrany DV, priamo, alebo nepriamo súvisiacich oblastiach a napĺňať ho kvalitnými publikáciami.

4. Záver

Vybudovanie Národného systému podpory transferu technológií (NSPTT) patrí medzi strategické ciele národného projektu Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK. Ide o systém národnej podpory transferu technológií a poznatkov nadobudnutých výskumno-vývojovou činnosťou do hospodárskej a spoločenskej praxe s cieľom podporiť rozvoj poznatkovo orientovanej spoločnosti. Pod systémom národnej podpory sa rozumie vybudovanie najmä nemateriálnej infraštruktúry – systému podporných služieb. Pôjde teda najmä o realizáciu odborných výkonov a podporných služieb.

Národný systém podpory transferu technológií bude podporovať realizáciu výskumno-vývojových aktivít vychádzajúcich z konkrétnych potrieb podnikateľskej sféry, čo bude mať za následok zvýšenie miery aplikácie poznatkov a technológií nadobudnutých vedeckovýskumnou činnosťou do priemyselnej praxe. Rovnako, systém významnou mierou prispeje k vytváraniu a rozvoju dlhodobých výskumno-vývojových kooperácií akademickej obce s priemyslom, čím sa podporí udržateľný rozvoj nielen samotnej akademickej a vedeckej sféry, ale i celej, poznatkovo orientovanej spoločnosti.

Príloha č.1: Vybrané časti právnych predpisov

Časť I

Zákon o SAV

PRVÁ ČASŤ

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Slovenská akadémia vied (ďalej len "akadémia") je samosprávna vedecká inštitúcia Slovenskej republiky, ktorej činnosť je zameraná na rozvoj vedy, vzdelanosti, kultúry a ekonomiky.

(2) Akadémia ako rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu 1) so sídlom v Bratislave.

§ 2

Akadémia vykonáva svoju výskumnú činnosť prostredníctvom organizácií akadémie (ďalej len "organizácia"), ktoré zriaďuje ako rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie podľa osobitného predpisu. 2)

§ 3

(1) Akadémii v rozsahu tohto zákona sa zaručuje sloboda vedeckého bádania a uverejňovania jeho výsledkov.

(2) Akadémia môže spolupracovať s vedeckými spoločnosťami zriadenými podľa osobitného predpisu 3) na základe zmluvy o spolupráci.

(3) Akadémia na účely reprezentácie svojej činnosti, propagácie rozvoja vedy a rozširovania jej vedeckých poznatkov môže zriadiť učenú spoločnosť akadémie ako čestný orgán akadémie, ktorého členmi sa môžu stať významní vedci akadémie, ktorí obohatili vedu v Slovenskej republike i v zahraničí. Členmi učenej spoločnosti akadémie sa môžu stať aj významní vedci zo zahraničia.

(4) Členom učenej spoločnosti akadémie patrí náhrada preukázaných výdavkov, ktoré im vznikli pri plnení úloh vyplývajúcich z účelu, na ktorý sa zriadila učená spoločnosť akadémie (odsek 3), podľa osobitného predpisu. 4)

(5) Názov učenej spoločnosti akadémie, spôsob jej zriadenia, zloženie, organizačné a finančné zabezpečenie určuje štatút akadémie.

(6) Na pôde akadémie nie je povolená činnosť politických strán a politických hnutí.

§ 4

(1) Činnosť akadémie je zameraná na základný výskum vo vybraných odboroch prírodných, technických a spoločenských vied v súlade so štátnou vednou a technickou politikou a zúčastňuje sa aj na aplikovanom výskume.

(2) Akadémia ďalej

a) rozpracúva a rozširuje originálne výsledky základného výskumu a podieľa sa na ich využívaní, popularizácii a sprístupňovaní,

b) zúčastňuje sa na pedagogickom procese vysokých škôl vrátane doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu 5) a udeľuje vedecké hodnosti podľa osobitného predpisu, 6)

c) priznáva v procese ďalšieho zvyšovania kvalifikácie a hodnotenia tvorivej spôsobilosti vedeckých zamestnancov vedecko-kvalifikačné stupne podľa osobitného predpisu, 7)

d) zúčastňuje sa na tvorbe a uskutočňovaní štátnej vednej a technickej politiky,

e) podieľa sa na medzinárodnej vedecko-technickej spolupráci,

f) spolupracuje vo výskume a vzdelávaní s vysokými školami a ostatnými rezortnými výskumnými a vzdelávacími inštitúciami a právnickými osobami z oblasti výroby a služieb,

g) vydáva periodické a neperiodické publikácie,

h) spolupracuje v oblasti vedy a techniky s ústrednými orgánmi štátnej správy Slovenskej republiky pri riešení koncepčných, koordinačných problémov a pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov,

i) poskytuje expertíznu činnosť v oblasti vedy pre potreby ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky.

§ 5

(1) Akadémia je správcom rozpočtovej kapitoly štátneho rozpočtu. 8)

(2) Akadémia hospodári s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu a s mimorozpočtovými prostriedkami podľa osobitného predpisu. 9)

TRETIA ČASŤ

ORGANIZÁCIE

§ 15

(1) Zriaďovateľom organizácie je akadémia. Organizácia je právnická osoba. Práva a povinnosti akadémie ako správcu rozpočtovej kapitoly vo vzťahu k organizáciám v jej pôsobnosti upravuje osobitný predpis. 17)

(2) Predmet činnosti a formu hospodárenia organizácie určuje zriaďovacia listina organizácie.

(3) Organizáciami akadémie sú:

a) vedecké organizácie vykonávajúce výskum (ďalej len "vedecká organizácia"),

b) špecializované organizácie,

c) servisné organizácie.

(4) Akadémia poskytuje

a) príspevky príspevkovým organizáciám,

b) organizáciám prostriedky štátneho rozpočtu na výskum a vývoj a na ostatné činnosti v súlade s osobitným predpisom 9) a so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,

c) dotácie na vedecko-technické služby. 17a)

(5) Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na činnosť organizácie určuje predseda akadémie na návrh predsedníctva akadémie, ktorý vychádza zo zásad rozdelenia rozpočtu schválených snemom akadémie a z výsledkov pravidelného hodnotenia organizácie.

(6) Vedecké organizácie s rozpočtovou formou hospodárenia môžu v súvislosti s plnením svojich hlavných úloh vykonávať aj podnikateľskú činnosť. 18)

§ 16

Vedecká organizácia

Vedecké organizácie sú zamerané na

a) uskutočňovanie výskumu,

b) prispievanie k využitiu výsledkov výskumu,

c) získavanie, spracúvanie a rozširovanie vedeckých informácií,

d) využívanie výsledkov vlastného výskumu pri vypracúvaní posudkov, stanovísk, odporúčaní a pri uskutočňovaní rôznych foriem šírenia vedeckých poznatkov,

e) zúčastňovanie sa na pedagogickom procese vysokých škôl vrátane doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu, 5)

f) spoluprácu s vysokými školami a ostatnými organizáciami a pracoviskami výskumu a vývoja Slovenskej republiky,

g) uskutočňovanie medzinárodnej vedeckej a vedecko-technickej spolupráce,

h) vykonávanie edičnej činnosti,

i) plnenie úloh podľa osobitných predpisov. 19)

§ 17

Riaditeľ vedeckej organizácie

(1) Štatutárny orgán vedeckej organizácie je riaditeľ.

(2) Riaditeľa vedeckej organizácie po schválení návrhu v predsedníctve akadémie vymenúva a odvoláva predseda akadémie.

(3) Riaditeľ vedeckej organizácie je povinný prerokúvať vo vedeckej rade vedeckej organizácie zameranie činnosti a organizačnú štruktúru vedeckej organizácie.

(4) Funkčné obdobie riaditeľa vedeckej organizácie je štyri roky.

§ 18

Vedecká rada vedeckej organizácie

(1) Vedecká rada vedeckej organizácie (ďalej len "vedecká rada organizácie") je odborný orgán vedeckej organizácie.

(2) Vedeckú radu organizácie volí akademická obec organizácie.

(3) Štvrtinu až tretinu členov vedeckej rady organizácie tvoria zástupcovia vysokých škôl a iných organizácií a pracovísk výskumu a vývoja Slovenskej republiky.

(4) Na čele vedeckej rady organizácie je predseda vedeckej rady organizácie, ktorého volia členovia vedeckej rady organizácie spomedzi seba.

(5) Funkčné obdobie vedeckej rady organizácie je štyri roky.

(6) Vedecká rada organizácie

a) určuje vedeckú profiláciu vedeckej organizácie,

b) vyjadruje sa o činnosti a organizácii vedeckej organizácie a o koncepčných otázkach,

c) navrhuje zlúčenie, rozdelenie a zrušenie, zmenu spôsobu financovania alebo prechod na inú formu hospodárenia vedeckej organizácie,

d) schvaľuje správu o činnosti vedeckej organizácie,

e) navrhuje vymenovanie členov spoločných odborových komisií zriaďovaných na účely doktorandského štúdia podľa osobitného predpisu. 20)

§ 19

Pracovný pomer so zamestnancami vedeckých organizácií

(1) Pracovný pomer so zamestnancami s vysokoškolským vzdelaním vo vedeckých organizáciách sa môže dohodnúť na určitý čas, najviac na päť rokov. 21)

(2) Pracovný pomer so zamestnancami, ktorí majú vedecký kvalifikačný stupeň I, 22) sa uzatvára na neurčitý čas, ak sa nedohodne inak.

§ 20

Špecializované organizácie a servisné organizácie

(1) Špecializované organizácie a servisné organizácie vykonávajú osobitné činnosti slúžiace na plnenie úloh akadémie a poskytujú služby na zabezpečenie činnosti vedeckých organizácií.

(2) Na čele organizácií uvedených v odseku 1 je riaditeľ alebo vedúci, ktorého po schválení v predsedníctve akadémie vymenúva a odvoláva predseda akadémie.

(3) Funkčné obdobie riaditeľa alebo vedúceho špecializovanej organizácie alebo servisnej organizácie je štyri roky.[3]

[3] 1) § 21 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.
2) § 22 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
3) Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
4) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.
5) Napríklad § 54 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
6) Zákon č. 53/1964 Zb. o udeľovaní vedeckých hodností a o Štátnej komisii pre vedecké hodnosti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 324/1996 Z.z.
7) Zákon č. 39/1977 Zb. o výchove nových vedeckých pracovníkov a o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie vedeckých pracovníkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 324/1996 Z.z. Vyhláška Československej akadémie vied č. 55/1977 Zb. o ďalšom zvyšovaní kvalifikácie a o hodnotení tvorivej spôsobilosti vedeckých pracovníkov.
8) § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.

5) Napríklad § 54 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
17) § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov.
17a) § 8a zákona č. 172/2005 Z.z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 40/2011 Z.z.
18) § 36 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z.
19) Napríklad zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

Časť II

Zákon o rozpočtových pravidlách 2004

SIEDMA ČASŤ

ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE A PRÍSPEVKOVÉ ORGANIZÁCIE

§ 21

Zriaďovanie, zmena a zrušovanie rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií

(1) Rozpočtová organizácia je právnická osoba štátu, obce alebo vyššieho územného celku, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku. Hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré jej určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Rozpočtové organizácie podľa tohto zákona sú všetky štátne orgány s výnimkou štátnych orgánov, ktoré sú organizáciami podľa § 22 ods. 2.

(2) Príspevková organizácia je právnická osoba štátu, obce a vyššieho územného celku, ktorej menej ako 50 % výrobných nákladov je pokrytých tržbami25) a ktorá je na štátny rozpočet, rozpočet obce alebo na rozpočet vyššieho územného celku zapojená príspevkom. Platia pre ňu finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu.

(3) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov.26) Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie nemožno zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov.

(4) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu vo vlastnom mene nadobúdať práva a zaväzovať sa odo dňa svojho zriadenia.

(5) Rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu možno zriadiť

a) zákonom,

b) rozhodnutím zriaďovateľa, ktorým je ústredný orgán štátnej správy, ak osobitný predpis neustanovuje inak, obec alebo vyšší územný celok.

(6) Funkciu zriaďovateľa vo vzťahu k ústrednému orgánu štátnej správy ako rozpočtovej organizácii plní na účely tohto zákona ministerstvo financií.

(7) Ak rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia bola zriadená zákonom, zriaďovateľskú funkciu k nej na účely tohto zákona vykonáva orgán, na ktorého rozpočet je zapojená finančnými vzťahmi.

(8) Zriaďovateľ môže zriadiť na plnenie svojich úloh v rozsahu svojej pôsobnosti rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu len s predchádzajúcim písomným súhlasom ministerstva financií od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roka. V odôvodnených prípadoch môže minister financií povoliť iný termín. K žiadosti o písomný súhlas je zriaďovateľ povinný doložiť najmä návrh zriaďovacej listiny a návrh rozpočtu organizácie navrhovanej na zriadenie, ako aj uviesť a zdôvodniť predpokladané finančné dôsledky na štátny rozpočet, a to nielen na bežný rok, ale aj na nasledujúce tri rozpočtové roky. Predchádzajúci písomný súhlas ministerstva financií, ako aj povolenie iného termínu ministrom financií podľa druhej vety sa nevyžaduje, ak je zriaďovateľom obec alebo vyšší územný celok, alebo ak sa zriaďuje osobitným zákonom.

(9) Zriaďovateľ podľa odseku 5 písm. b) vydá o zriadení rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriaďovaciu listinu. Zriaďovacia listina rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie obsahuje

a) označenie zriaďovateľa,

b) názov rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie vylučujúci možnosť zámeny s názvom iných právnických osôb, jej sídlo a identifikačné číslo,

c) formu hospodárenia,

d) dátum zriadenia rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie,

e) vymedzenie predmetu činnosti,

f) označenie štatutárneho orgánu,

g) vecné a finančné vymedzenie majetku, ktorý je rozpočtovej organizácii alebo príspevkovej organizácii zverený do správy pri jej zriadení,

h) určenie doby, na ktorú sa rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zriaďuje.

(10) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia s výnimkou rozpočtovej organizácie, ktorou je ministerstvo, a s výnimkou podľa odseku 5 písm. b) nemôžu byť zakladateľom ani zriaďovateľom inej právnickej osoby, 27) ak osobitný predpis neustanoví inak.28)

(11) Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie zriadené rozhodnutím zriaďovateľa podľa odseku 5 písm. b) možno zrušiť, meniť ich podriadenosť alebo spôsob financovania z rozpočtovej organizácie na príspevkovú organizáciu alebo naopak rozhodnutím zriaďovateľa od prvého dňa nasledujúceho rozpočtového roka po predchádzajúcom písomnom súhlase ministerstva financií. V odôvodnených prípadoch môže minister financií povoliť iný termín. Predchádzajúci písomný súhlas ministerstva financií, ako aj povolenie iného termínu ministrom financií podľa druhej vety sa nevyžaduje, ak rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia je zriadená osobitným zákonom, alebo ak jej zriaďovateľom je obec alebo vyšší územný celok. Pri zmene podriadenosti vydávajú rozhodnutie obaja zriaďovatelia, a to tak, aby k zmene podriadenosti došlo k tomu istému dňu. Pri zmene podriadenosti a zmene spôsobu financovania je zriaďovateľ povinný zmeniť zriaďovaciu listinu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

(12) Zriaďovateľ príspevkovej organizácie je povinný ju zrušiť k 31. decembru roka, v ktorom zistí, že

a) tržby príspevkovej organizácie nepokrývajú jej výrobné náklady v súlade s odsekom 2 počas najmenej dvoch po sebe bezprostredne nasledujúcich rokoch alebo

b) príspevková organizácia nespĺňa podmienky podľa odseku 3.

(13) Ak k zániku rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie dochádza rozdelením, zlúčením alebo splynutím, zriaďovateľ určí v rozhodnutí termín, vecné a finančné vymedzenie majetku vrátane súvisiacich práv a záväzkov, ktoré prechádzajú na právneho nástupcu, ktorým môže byť len rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia. Ak rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia zaniká zrušením bez právneho nástupcu, práva a povinnosti prechádzajú dňom zrušenia na zriaďovateľa, ak osobitný zákon neustanoví inak.

(14) Zriaďovateľ s výnimkou obce a vyššieho územného celku je povinný do siedmich dní oznámiť ministerstvu financií prostredníctvom príslušného správcu rozpočtovej kapitoly zriadenie, zrušenie, zmenu podriadenosti alebo spôsobu financovania rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie.

(15) Na príspevkové organizácie sa vzťahujú práva a povinnosti subjektov verejnej správy uvedené v tomto zákone, aj keď sa nevykazujú v rámci ústrednej správy alebo územnej samosprávy podľa § 3 ods. 1.

§ 22

Hospodárenie rozpočtových organizácií

(1) Rozpočtová organizácia hospodári s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov. Rozpočtová organizácia zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov. Pritom sa riadi záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu určenými zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a zriaďovateľom. Účelovo určené peňažné dary sa použijú v súlade s ich určením.

(2) Zriaďovateľ určí, ktoré vnútorné organizačné jednotky v rámci rozpočtovej organizácie v jeho pôsobnosti budú hospodáriť iba so zvereným preddavkom ako preddavkové organizácie. Zriaďovateľ zároveň určí výšku preddavku a obdobie, na ktoré sa poskytuje, prípadne na to splnomocní rozpočtovú organizáciu, na ktorej rozpočet je preddavková organizácia hospodáriaca s preddavkom zapojená. Rozpočtová organizácia, z ktorej rozpočtu sa preddavok poskytuje, zúčtuje príjmy a výdavky týchto preddavkových organizácií najneskôr do konca rozpočtového roka. Preddavkové organizácie nie sú právnickými osobami. Na financovanie preddavkových organizácií v zahraničí sa vzťahuje § 23 ods. 4.

(3) Vzájomné započítanie príjmov a výdavkov je v rozpočtovej organizácii prípustné, ak ide o dodatočnú úhradu predtým vynaložených výdavkov v tom istom rozpočtovom roku, ktorou iný subjekt refunduje rozpočtovej organizácii výdavky, ktoré za neho zaplatila. Ak rozpočtová organizácia vykonáva činnosť, v ktorej rozsahu je platiteľom dane z pridanej hodnoty, 28a) je oprávnená v tom istom rozpočtovom roku vzájomne započítať príjmy z prijatej dane z pridanej hodnoty a vráteného nadmerného odpočtu s výdavkami na úhradu dane z pridanej hodnoty.

(4) Rozpočtová organizácia sústreďuje všetky príjmy svojho rozpočtu s výnimkou príjmov uvedených v odseku 3 na svojom príjmovom rozpočtovom účte a realizuje všetky svoje výdavky zo svojho výdavkového rozpočtového účtu. Rozpočtová organizácia môže sústreďovať svoje príjmy na iných účtoch a realizovať rozpočtové výdavky z iných účtov len v prípadoch ustanovených týmto zákonom alebo osobitným zákonom, alebo ak to vyplýva z právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie alebo z medzinárodnej zmluvy; výdavky štátneho rozpočtu určené na financovanie účelov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi sa realizujú prostredníctvom samostatných mimorozpočtových účtov. Rozpočtová organizácia sústreďuje všetky príjmy a realizuje všetky výdavky prostredníctvom účtov vedených v Štátnej pokladnici, ak tak ustanovuje osobitný predpis.18)

(5) Príjem z prenájmu majetku štátu v správe štátnej rozpočtovej organizácie je príjmom štátneho rozpočtu.

(6) Rozpočtová organizácia môže uzatvárať zmluvu o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci, 29) ak nájomné bude uhrádzať z prostriedkov Európskej únie a z prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

§ 23

Osobitosti rozpočtového hospodárenia rozpočtových organizácií

(1) Rozpočtová organizácia je oprávnená prekročiť rozpočtový limit výdavkov o prostriedky

a) prijaté od iných subjektov na základe darovacej zmluvy,

b) prijaté na základe zmluvy o združení, 30)

c) prijaté od iných subjektov, napríklad formou dotácie alebo grantu,

d) získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení,

e) prijaté z poistného plnenia zo zmluvného poistenia alebo zo zákonného poistenia,

f) prijaté z úhrad stravy, 31)

g) prijaté od fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu, 32)

h) prijaté od úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa osobitného predpisu, 33)

i) prijaté od účastníkov konania o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, 34)

j) prijaté od rodičov, iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť, alebo žiakov na úhradu niektorých nákladov v súlade s osobitnými predpismi.35)

(2) Prostriedky podľa odseku 1 písm. a) až d) vedie rozpočtová organizácia na samostatnom mimorozpočtovom účte. Pri použití ich odvedie na osobitný príjmový účet pre doplnkové zdroje a výdavky realizuje zo svojho výdavkového účtu s výnimkou prostriedkov poskytnutých zo zahraničia v cudzej mene určené na platby v cudzej mene v tuzemsku alebo do zahraničia, ktoré vedie rozpočtová organizácia na osobitnom účte, z ktorého realizuje platby.

(3) Príspevky od zákonného zástupcu na úhradu stravy a úhrady stravy od iných stravníkov v zariadeniach školského stravovania môže viesť rozpočtová organizácia na bežnom účte, z ktorého priamo uhrádza výdavky súvisiace so stravovaním v týchto zariadeniach.

(4) Preddavok preddavkovej organizácii v zahraničí, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky alebo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sa poskytuje z rozpočtu zriaďovateľa prostredníctvom osobitného preddavkového účtu na bežný účet preddavkovej organizácie v zahraničí alebo v hotovosti do pokladne preddavkovej organizácie v zahraničí. Zostatky prostriedkov na týchto účtoch koncom roka neprepadajú.

§ 24

Hospodárenie príspevkových organizácií

(1) Príspevková organizácia hospodári podľa svojho rozpočtu nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia. Jej rozpočet zahŕňa aj príspevok z rozpočtu zriaďovateľa a prostriedky prijaté od iných subjektov. Účelovo určené peňažné dary sa použijú v súlade s ich určením. Príjem z prevodu správy alebo z prevodu vlastníctva majetku štátu v správe štátnej príspevkovej organizácie, ak zriaďovateľ pri rozpise záväzných ukazovateľov na príslušný rozpočtový rok nerozhodne o jeho odvode do príjmov štátneho rozpočtu možno použiť len na financovanie obstarávania hmotného a nehmotného majetku vrátane jeho technického zhodnotenia a na financovanie opráv a údržby hmotného majetku; uvedené neplatí, ak je príspevková organizácia zdravotníckym zariadením v pôsobnosti Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorému patrí úhrada za poskytnutú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu.35a)

(2) Príspevková organizácia je povinná dosahovať výnosy určené svojím rozpočtom.

(3) Príspevková organizácia sústreďuje všetky príjmy a realizuje všetky výdavky prostredníctvom účtov vedených v Štátnej pokladnici, ak tak ustanovuje osobitný predpis.18)

(4) Príspevková organizácia môže uzatvárať zmluvu o nájme veci s právom kúpy prenajatej veci, 29) ak nájomné bude uhrádzať z vlastných zdrojov alebo z prostriedkov Európskej únie a z prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie.

(5) Príspevková organizácia môže uzatvoriť zmluvu podľa odseku 4 po vyhodnotení ponúk najmenej troch nezávislých uchádzačov.

(6) Finančný vzťah medzi zriaďovateľom a príspevkovou organizáciou je určený záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu a záväznými ukazovateľmi určenými zriaďovateľom.

(7) Príspevková organizácia uhrádza náklady na prevádzku, opravy a údržbu hmotného majetku, ako aj na obstaranie hmotného a nehmotného majetku z vlastných zdrojov a z príspevku od zriaďovateľa, pričom vlastné zdroje používa prednostne. Zriaďovateľ poskytuje príspevkovej organizácii príspevok na prevádzku v takej výške, aby jej rozpočet bol vyrovnaný; to neplatí, ak je príspevková organizácia zdravotníckym zariadením, ktorému patrí úhrada za poskytnutú zdravotnú starostlivosť podľa osobitného predpisu. Zriaďovateľ môže príspevkovej organizácii krátiť alebo zvýšiť príspevok pri nedodržaní alebo zmene podmienok, za ktorých bol určený finančný vzťah medzi zriaďovateľom a príspevkovou organizáciou.

(8) Ak vlastné zdroje na obstaranie hmotného a nehmotného majetku nekryjú potreby príspevkovej organizácie, zriaďovateľ určí výšku príspevku na obstaranie ním určeného konkrétneho hmotného a nehmotného majetku.

(9) Príspevková organizácia vykoná po uplynutí rozpočtového roka zúčtovanie finančných vzťahov s rozpočtom zriaďovateľa alebo so štátnym rozpočtom.

(10) Ak je výsledok hospodárenia kladný, tento nemôže byť dosiahnutý nesplnením úloh, obmedzovaním alebo zhoršovaním kvality služieb, alebo zmenou podmienok, za ktorých boli záväzné limity príspevkovej organizácii určené.

§ 25

Tvorba a použitie rezervného fondu

Rezervný fond príspevkovej organizácie sa tvorí z výsledku hospodárenia príspevkovej organizácie. Rezervný fond príspevkovej organizácie možno použiť na vysporiadanie straty príspevkovej organizácie.

§ 26

Práva a povinnosti rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií

(1) Ak osobitný predpis neustanovuje inak, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia poskytujú svoje výkony odplatne v súlade s osobitným predpisom.36) Štátne rozpočtové organizácie si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne. Rozpočtové organizácie zriadené obcou si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne, ak o tom rozhodne obecné zastupiteľstvo tejto obce. Rozpočtové organizácie zriadené vyšším územným celkom si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne, ak o tom rozhodne zastupiteľstvo tohto vyššieho územného celku.

(2) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia nie sú oprávnené ručiť za zaplatenie zmenky, vystavovať, nadobúdať a prijímať zmenky37) s výnimkou rozpočtovej organizácie, ktorou je ministerstvo financií pri správe štátneho dlhu a pri správe štátnych záruk podľa osobitného zákona;17) iné cenné papiere môžu nadobúdať a vydávať alebo prevziať záruku za splatenie ich menovitej hodnoty alebo splatenie výnosu, len ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

(3) Ak ide o úhrady výdavkov z prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku za mesiac december, ktoré sa uskutočnia v januári nasledujúceho rozpočtového roka, môže rozpočtová organizácia previesť na účet cudzích prostriedkov výdavky, a to na

a) výplatu miezd, platov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní vrátane náhrad platov a miezd a cestovného vyplácaného súčasne s platom, so mzdou, výplatu odmien vyplácaných na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a výplatu pracovných odmien odsúdených, ako aj ostatné peňažné nároky zamestnancov z pracovnoprávnych vzťahov alebo z obdobných právnych vzťahov, ktoré sa vyplácajú spolu so mzdou,

b) odvod poistného a príspevkov do poistných fondov z platov a miezd podľa písmena a),

c) odvod poistného a príspevkov za osoby, za ktoré poistné a príspevok platí štát,

d) úhrady dávok sociálnej pomoci, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a na úhrady dávok podľa osobitných predpisov.

(4) Príspevková organizácia uhrádza výdavky podľa odseku 3 v nasledujúcom roku zo svojho bežného účtu; rovnako postupuje iná právnická osoba a fyzická osoba, ktorej sa na účely podľa odseku 3 poskytli prostriedky štátneho rozpočtu.

(5) Ak sa výdavky podľa odsekov 3 a 4 nevyčerpajú do konca februára, odvedú sa do troch dní po vyúčtovaní položiek podľa odseku 3 na príjmový účet štátneho rozpočtu, rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku. Pri nedostatku týchto prostriedkov sa potrebné prostriedky vyúčtujú na ťarchu rozpočtu nasledujúceho rozpočtového roka.

(6) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia ako nájomca alebo vypožičiavateľ môžu použiť kapitálové výdavky na technické zhodnotenie prenajatého majetku alebo majetku vo výpožičke, ak doba nájmu alebo výpožičky trvá aspoň štyri roky od vynaloženia takéhoto výdavku.

(7) Rozpočtová organizácia, ktorou je ministerstvo financií, môže prijímať alebo poskytovať úvery alebo pôžičky a vstupovať do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ, ak koná podľa osobitného predpisu17) v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Rozpočtová organizácia, ktorou je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, môže poskytovať pôžičky podľa osobitného predpisu.

(8) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia môžu použiť prostriedky svojho rozpočtu na platenie členského príspevku len so súhlasom zriaďovateľa; súhlas sa nevyžaduje, ak ide o zriaďovateľa podľa § 21 ods. 6.

(9) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie vedú účtovníctvo, zostavujú a predkladajú účtovnú závierku podľa osobitného predpisu.38) Štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie sú povinné na žiadosť ministerstva financií alebo správcu kapitoly predložiť aj ďalšie údaje z účtovníctva.

(10) Rozpočtová organizácia nemôže tvoriť osobitné fondy, iba ak tak ustanoví osobitný predpis.39) Príspevková organizácia tvorí osobitné fondy podľa § 25 a podľa osobitného predpisu.39) Zostatky osobitných fondov koncom roka neprepadajú.

§ 27

Združovanie prostriedkov

(1) Rozpočtová organizácia alebo príspevková organizácia môže združovať prostriedky podľa osobitného predpisu, 30) ak týmto združením prostriedkov nevznikne iná právnická osoba. Združené prostriedky sa vedú na samostatnom účte.

(2) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia uskutočňujú platby podľa uzavretej zmluvy o združení podľa odseku 1 len zo zdrojov, ktoré sú oprávnené použiť na činnosť, ktorá je predmetom tejto zmluvy.

(3) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia vyporiadajú majetok získaný výkonom spoločnej činnosti financovanej zo združených prostriedkov podľa odseku 1 podľa osobitného predpisu.30) Rozpočtová organizácia a príspevková organizácia sú povinné dohodnúť v zmluve o združení podiel na majetku získanom spoločnou činnosťou zodpovedajúci výške nimi vložených prostriedkov; to platí aj pre prípad rozpustenia združenia.

§ 28

Podnikateľská činnosť rozpočtovej organizácie a príspevkovej organizácie

(1) Rozpočtová organizácia nemôže vykonávať podnikateľskú činnosť, ak osobitný predpis neustanovuje inak.40) Náklady na túto činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi po zdanení zostáva v plnom rozsahu ako doplnkový zdroj ďalšieho rozvoja a skvalitňovania činnosti rozpočtovej organizácie. Výnosy a náklady na podnikateľskú činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom mimorozpočtovom účte. Tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov o financovaní vedľajšieho hospodárstva.41)

(2) Príspevková organizácia môže vykonávať so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú bola zriadená, iba ak plní úlohy určené zriaďovateľom. Náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej. Výnosy a náklady na túto činnosť sa nerozpočtujú a sledujú sa na samostatnom účte.

(3) Ak je hospodárskym výsledkom podnikateľskej činnosti k 30. septembru rozpočtového roka strata, je vedúci rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie povinný zabezpečiť, aby bola do konca rozpočtového roka vyrovnaná, alebo urobiť také opatrenia na ukončenie podnikateľskej činnosti, aby sa v ďalšom rozpočtovom roku už nevykonávala.[4]

---

[4]4 17) Napríklad zákon č. 386/2002 Z.z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon č. 291/2002 Z.z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
18) Zákon č. 291/2002 Z.z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
25) Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 25. februára 2003 č. 1407/2003 - 92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie (oznámenie č. 88/2003 Z.z.) v znení neskorších predpisov.
26) Napríklad zákon č. 575/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.
27) Napríklad zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, Obchodný zákonník.
28) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.
28a) § 3 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.
29) § 489 až 496 Obchodného zákonníka.
30) § 829 až 841 Občianskeho zákonníka.
31) Napríklad § 152 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, § 75 zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
32) § 92 zákona č. 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.
§ 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zákona č. 564/2004 Z.z.
33) Napríklad zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
34) § 10 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení zákona č. 419/2002 Z.z.
35) § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach.
§ 2 ods. 1 písm. f) zákona č. 597/2003 Z.z. v znení zákona č. 564/2004 Z.z.
§ 33a zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 596/2003 Z.z.
35a) § 8 zákona č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
36) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov.
37) Zákon č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový.
37a) § 15a zákona č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 223/2012 Z.z.
§ 7 ods. 1 písm. y) zákona č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení zákona č. 223/2012 Z.z.
38) Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
39) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov.
40) Napríklad zákon č. 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov.
41) Napríklad § 26 ods. 4 zákona č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

Časť II

Zákon o správe majetku štátu

HLAVA II

NAKLADANIE S MAJETKOM ŠTÁTU

§ 8

Ponukové konanie

(1) Správca je povinný prebytočný majetok štátu písomne ponúknuť tým štátnym rozpočtovým organizáciám alebo štátnym príspevkovým organizáciám v regióne, v ktorom sa tento prebytočný majetok štátu nachádza a ktorým by tento majetok mohol účelne slúžiť na plnenie úloh v rámci predmetu ich činnosti alebo v súvislosti s ním. Záujemca o prebytočný nehnuteľný majetok štátu je povinný preukázať, že tento nehnuteľný majetok štátu nevyhnutne potrebuje na plnenie úloh v rámci predmetu činnosti alebo v súvislosti s ním, bude ho užívať aspoň päť rokov odo dňa jeho nadobudnutia a zároveň musí preukázať finančné krytie na prevádzku tohto nehnuteľného majetku; táto povinnosť sa nevzťahuje na prevod správy prebytočného nehnuteľného majetku štátu medzi zriaďovateľom a správcom v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, ak tento majetok nadobúda do správy zriaďovateľ alebo správca na účely prípravy a realizácie koncesie postupom podľa osobitného predpisu. 20c) Ak o ponúknutý majetok štátu neprejaví záujem žiadna štátna rozpočtová organizácia alebo štátna príspevková organizácia, je správca povinný vykonať osobitné ponukové konanie alebo elektronickú aukciu podľa tohto zákona.

(2) Povinnosť ponúknuť prebytočný majetok štátu štátnym rozpočtovým organizáciám a štátnym príspevkovým organizáciám sa nevzťahuje na prevod

a) pozemku vo vlastníctve štátu, zastavaného stavbou 13abf) vo vlastníctve budúceho nadobúdateľa alebo v správe budúceho nadobúdateľa, vrátane priľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok s touto stavbou, 13abf)

b) rodinného domu vo vlastníctve štátu doterajšiemu nájomcovi, ktorý rodinný dom užíva na bývanie aspoň päť rokov; to platí aj pre pozemok zastavaný týmto rodinným domom a priľahlú plochu, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok s týmto rodinným domom,

c) nehnuteľného majetku štátu, ktorý by mohol budúci nadobúdateľ stavby ako investor stavby nadobudnúť podľa osobitného predpisu, 13ac) ak podľa vyjadrenia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sú splnené podmienky na vyvlastnenie podľa osobitného predpisu, 13ac)

d) hnuteľného majetku štátu okrem hnuteľného majetku štátu, ktorého obstarávacia cena 9a) alebo reprodukčná obstarávacia cena 9a) je vyššia ako 10 000 eur, a hnuteľného majetku štátu, ktorý určí zriaďovateľ svojím opatrením; na tento majetok štátu sa vzťahuje povinnosť ponúknuť prebytočný majetok štátu štátnym rozpočtovým organizáciám a štátnym príspevkovým organizáciám,

e) správy majetku štátu medzi zriaďovateľom a správcom v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, ak bude majetok štátu slúžiť na plnenie úloh v rámci predmetu ich činnosti alebo v súvislosti s ním,

f) majetku štátu, ktorý správca vymieňa podľa § 11 ods. 8,

g) majetku štátu, ktorý správca nadobúda na účely prípravy a realizácie koncesie postupom podľa osobitného predpisu. 20c)

§ 8a

Osobitné ponukové konanie

(1) Účelom osobitného ponukového konania je vytvorenie súťažného prostredia. Osobitné ponukové konanie sa začína zverejnením ponuky v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou. Ponuka sa eviduje v registri prebytočného majetku štátu ponúkaného v osobitnom ponukovom konaní (ďalej len "register") a musí obsahovať najmä identifikáciu majetku štátu s uvedením jeho charakteristiky, primeranú cenu podľa odseku 5, lehotu na doručenie cenových ponúk záujemcov, ktorá nesmie byť kratšia ako 10 kalendárnych dní odo dňa nasledujúceho po zverejnení ponuky.

(2) Správca

a) je oprávnený zrušiť osobitné ponukové konania, ak si to v ponuke vyhradil,

b) môže od záujemcov požadovať zloženie finančnej zábezpeky, ktorú je povinný viesť na osobitnom účte,

c) je povinný vylúčiť z osobitného ponukového konania cenové ponuky osôb blízkych, 12b) majetkovo prepojených a personálne prepojených s iným záujemcom,

d) je povinný akceptovať cenovú ponuku vyjadrenú len jednou pevnou sumou,

e) nesmie určiť podmienky, ktoré sťažujú alebo obmedzujú účasť záujemcu na osobitnom ponukovom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Správca písomne pozve na vyhodnotenie cenových ponúk všetkých záujemcov najneskôr päť dní pred konaním vyhodnotenia; neúčasť niektorého záujemcu nie je prekážkou uskutočnenia ich vyhodnotenia. Správca je povinný otvoriť obálky a vyhodnotiť cenové ponuky záujemcov v komisii, ktorej členov vymenúva štatutárny orgán správcu. Pri rovnosti cenových ponúk je správca povinný vyzvať na vyhodnotení zúčastnených záujemcov na zvýšenie cenovej ponuky. Osobitné ponukové konanie je úspešné, ak najmenej jeden záujemca ponúkne primeranú cenu.

(4) Správca prevedie majetok štátu záujemcovi, ktorý v osobitnom ponukovom konaní ponúkne najvyššiu cenu. Ak záujemca, ktorý ponúkol v osobitnom ponukovom konaní najvyššiu cenovú ponuku, odstúpi od uzavretia zmluvy o prevode majetku štátu, správca môže vyzvať na uzavretie zmluvy o prevode majetku štátu v poradí ďalšieho záujemcu s cenovou ponukou vo výške aspoň primeranej ceny. Ak cenová ponuka žiadneho záujemcu nedosiahne výšku primeranej ceny, je správca povinný opakovať osobitné ponukové konanie.

(5) Na účely tohto zákona sa za primeranú cenu považuje všeobecná hodnota majetku stanovená podľa osobitného predpisu. 13b)

(6) Správca nie je povinný vykonať osobitné ponukové konanie pri prevode

a) majetku štátu uvedeného v § 8 ods. 2,

b) nezastavaného pozemku vo vlastníctve štátu, ak jeho celková výmera nepresahuje 200 m2,

c) nehnuteľnej veci štátu do vlastníctva obce alebo mestskej časti hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a mestskej časti mesta Košice (ďalej len "obec") za podmienky, že obec bude tento nehnuteľný majetok vo svojom mene využívať na poskytovanie všeobecne prospešných služieb 13ad) alebo na výstavbu verejnoprospešných stavieb 13ac) a že obec dodrží podmienky uvedené v § 11 ods. 4; to platí aj pri prevode nehnuteľnej veci štátu do vlastníctva vyššieho územného celku,

d) podielu majetku štátu, ktorým sa realizuje zákonné predkupné právo 13c) alebo prednostné právo na prevod správy podielu majetku štátu v spoločnej správe podľa § 10 ods. 1,

e) majetku štátu na účely poskytovania starostlivosti alebo výchovy a vzdelávania zariadeniu sociálnych služieb, 13d) poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, 13e) škole alebo školskému zariadeniu, 13f) ak ide o právnickú osobu, ktorá nie je podnikateľom 13g) a preukázateľne počas najmenej jedného roka poskytuje starostlivosť v

zariadení sociálnych služieb, 13d) najmenej jeden rok poskytuje zdravotnú starostlivosť 13e) alebo je najmenej jeden rok zaradená do siete škôl a školských zariadení, 13f) a ak zariadenie sociálnych služieb, 13d) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, 13e) škola alebo školské zariadenie 13f) dodrží podmienky uvedené v § 11 ods. 4,

f) nehnuteľnej veci štátu určenej pre potreby diplomatického zastúpenia cudzích štátov,

g) hnuteľnej veci štátu právnickej osobe, ktorá nie je podnikateľom, 13g) ak preukázateľne počas najmenej jedného roka vykonáva činnosť zameranú na predchádzanie vzniku vážnych, ťažko liečiteľných chorôb a súvisiacu osvetovú činnosť a ak táto hnuteľná vec jej bude slúžiť na uvedené účely,

h) inej hnuteľnej veci štátu než uvedenej v písmenách d), e) a g) okrem vecí, ktoré určí zriaďovateľ svojím opatrením; na veci určené v tomto opatrení sa vzťahuje povinnosť vykonať osobitné ponukové konanie.

(7) Ak správca nie je povinný vykonať ponukové konanie štátnym rozpočtovým organizáciám alebo štátnym príspevkovým organizáciám alebo osobitné ponukové konanie, prevedie nehnuteľný majetok štátu aspoň za primeranú cenu s výnimkou prevodu vlastníctva nehnuteľného majetku štátu

a) obci alebo vyššiemu územnému celku za podmienok uvedených v odseku 6 písm. c),

b) zariadeniu sociálnych služieb, poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti, škole alebo školskému zariadeniu za podmienok uvedených v odseku 6 písm. e),

c) pre potreby diplomatického zastúpenia cudzích štátov.

(8) Ak ani po opakovanom osobitnom ponukovom konaní vykonanom v časovom odstupe aspoň jedného mesiaca neponúkne žiadny záujemca primeranú cenu, ponúkne správca tento majetok obci, v územnom obvode ktorej sa tento majetok nachádza, za primeranú cenu podľa odseku 5 zníženú o 50%. Ak do 30 dní od doručenia ponuky obec nezašle písomné stanovisko, v ktorom prejaví záujem takýto majetok prevziať za ponúknutú cenu, ponúkne správca takýto majetok vyššiemu územnému celku, v územnom obvode ktorého sa majetok nachádza, za rovnakých podmienok ako obci.

(9) Ak aj vyšší územný celok do 30 dní od doručenia ponuky nezašle písomné stanovisko, v ktorom prejaví záujem takýto majetok prevziať za ponúknutú cenu, môže ho správca previesť do vlastníctva alebo správy inej právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá sa zúčastnila na osobitnom ponukovom konaní a ktorá ponúkla najvyššiu cenu, najmenej však za primeranú cenu podľa odseku 5 zníženú o 50%. Na vyhodnotenie ponúknutých cien sa vzťahuje odsek 3.

(10) Pri prevode nehnuteľného majetku štátu podľa odsekov 8 a 9 sa § 11 ods. 4 nepoužije. Pri prevode hnuteľného majetku štátu v rámci osobitného ponukového konania sa odseky 8 a 9 nepoužijú.

§ 8b

(1) Všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom štátu vrátane udeľovania súhlasu podľa tohto zákona musia mať písomnú formu s výnimkou uvedenou v § 11 ods. 7, inak sú neplatné.

(2) Na nakladanie s majetkom štátu v zahraničí je oprávnený a povinný jeho správca. Toto nakladanie sa riadi právnymi predpismi štátu, v ktorom sa majetok štátu nachádza, pričom sa postup upravený v tomto zákone použije primerane. Na nakladanie s majetkom štátu v zahraničí sa súhlas podľa tohto zákona nevyžaduje.

§ 8c

Zriaďovateľ

(1) Na platnosť nakladania s majetkom štátu je v prípadoch ustanovených týmto zákonom potrebný súhlas ministerstva financií alebo zriaďovateľa.

(2) Súhlas zriaďovateľa na nakladanie s majetkom štátu sa vyžaduje aj vtedy, ak si to zriaďovateľ podľa tohto zákona vyhradí svojím opatrením.

(3) Funkciu zriaďovateľa na účely tohto zákona vykonáva

a) ústredný orgán štátnej správy, ktorý zriadil štátnu rozpočtovú organizáciu alebo štátnu príspevkovú organizáciu,

b) ústredný orgán štátnej správy, na ktorého rozpočet je zapojená finančnými vzťahmi alebo v ktorého vecnej pôsobnosti je štátna rozpočtová organizácia alebo štátna príspevková organizácia alebo štátny fond,

c) ministerstvo financií v prípadoch neuvedených v písmenách a) a b).

(4) Súhlas s nakladaním s majetkom štátu podľa tohto zákona je možné udeliť len vtedy, ak správca dodržal všetky podmienky ustanovené týmto zákonom a osobitnými zákonmi vzťahujúcimi sa na nakladanie s majetkom štátu. Na udelenie súhlasu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; 8) tieto rozhodnutia nie sú preskúmateľné súdom.

§ 8d

(1) Register je verejne prístupná evidencia hnuteľného majetku štátu, ktorého obstarávacia cena 9a) alebo reprodukčná obstarávacia cena 9a) je vyššia ako 10 000 eur, hnuteľného majetku štátu, ktorý určí zriaďovateľ svojím opatrením a nehnuteľného majetku štátu, ktorý bol vyhlásený za prebytočný a je predmetom osobitného ponukového konania alebo elektronickej aukcie. Register vedie ministerstvo financií a zverejňuje ho na svojom webovom sídle. Cenovú ponuku nemožno uplatniť prostredníctvom registra.

(2) Register obsahuje

a) identifikačné údaje správcu majetku štátu,

b) identifikáciu majetku štátu s uvedením jeho charakteristiky,

c) primeranú cenu,

d) lehotu na doručenie cenových ponúk záujemcov o prevod vlastníctva majetku štátu,

e) vyhodnotenie osobitného ponukového konania vrátane identifikačných údajov všetkých záujemcov a ich cenových ponúk,

f) identifikačné údaje kupujúceho a dohodnutú cenu,

g) údaje podľa § 14c ods. 4,

h) vyhodnotenie cenových ponúk záujemcov podľa § 14c ods. 7 vrátane identifikačných údajov všetkých záujemcov a ich cenových ponúk,

i) výsledky elektronickej aukcie vrátane identifikačných údajov kupujúceho.

(3) Identifikačnými údajmi podľa odseku 2 písm. a) a f) sa rozumejú

a) pri fyzických osobách meno, priezvisko a obec, v ktorej má fyzická osoba trvalý pobyt,

b) pri právnických osobách názov, sídlo a identifikačné číslo.

(4) Správca je povinný predložiť žiadosť o zápis do registra najneskôr v deň zverejnenia ponuky v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou. Žiadosť musí obsahovať údaje podľa odseku 2 písm. a) až d). Správca je povinný požiadať o zápis údajov podľa odseku 2 písm. e) do piatich pracovných dní od vyhodnotenia osobitného ponukového konania a údajov podľa odseku 2 písm. f) do piatich pracovných dní od uzavretia kúpnej zmluvy. Správca je povinný požiadať o zápis údajov podľa odseku 2 písm. h) do piatich pracovných dní od dňa

vyhodnotenia cenových ponúk a údajov podľa odseku 2 písm. i) do piatich pracovných dní od uzavretia kúpnej zmluvy.

Prevod správy

§ 9

(1) Prevod správy majetku štátu sa uskutočňuje zmluvou o prevode správy. Zmluva o prevode správy musí mať písomnú formu a musí obsahovať určenie predmetu prevodu, účel jeho využitia, deň prevodu, a ak je prevod odplatný, dojednanú cenu 15) a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom. 16)

(2) Na platnosť zmluvy o prevode správy nehnuteľných vecí štátu sa vyžaduje súhlas ministerstva financií. Na platnosť zmluvy o prevode správy hnuteľných vecí štátu sa vyžaduje súhlas zriaďovateľa, ak to zriaďovateľ určí svojím opatrením.

(3) Správcovia môžu zmluvou o zámene správy majetku štátu vzájomne vymeniť majetok štátu vo svojej správe. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú aj na zmluvu o zámene správy majetku štátu.

(4) Štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie môžu nadobudnúť do správy nehnuteľný majetok štátu od správcov uvedených v § 1 ods. 1 najviac za cenu primeranú podľa § 8a ods. 5 s výnimkou prevodu správy nehnuteľného majetku štátu medzi štátnymi rozpočtovými organizáciami, ktorý je vždy bezodplatný.

(5) Správcovia uvedení v § 1 ods. 1 písm. b) až d) a právnické osoby, ktoré spravujú majetok štátu podľa osobitných predpisov, 16a) môžu nadobudnúť do správy

a) nehnuteľný majetok štátu len v osobitnom ponukovom konaní podľa § 8a ods. 1 najmenej za primeranú cenu podľa § 8a ods. 5 s výnimkou ceny pri prevode nehnuteľného majetku štátu podľa § 8a ods. 9,

b) hnuteľný majetok štátu len odplatne.

§ 10

(1) Pri prevode podielu majetku štátu v spoločnej správe správcov uvedených v § 1 ods. 1 je správca povinný prevádzaný podiel ponúknuť ostatným správcom, ktorí majú prednostné právo na prevod správy podielu majetku štátu v spoločnej správe, a to v pomere k veľkosti ich podielov, ak sa nedohodnú inak.

(2) Pri prevode správy podielu majetku štátu v spoločnej správe sa postupuje podľa § 9.

Prevod vlastníctva

§ 11

(1) Prevod vlastníctva majetku štátu sa uskutočňuje zmluvami podľa osobitných predpisov. 17) Kúpne zmluvy musia obsahovať dohodu o účele, na ktorý bude majetok štátu slúžiť jeho nadobúdateľovi, a dohodu o dobe splatnosti ceny, ktorá nesmie byť dlhšia ako 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti kúpnej zmluvy. Dohodnutú cenu je nadobúdateľ povinný zaplatiť pred podaním návrhu na vklad do katastra nehnuteľností; návrh na vklad vlastníctva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností je oprávnený podať len správca, a to až po zaplatení dohodnutej ceny. Ak nadobúdateľ nezaplatí dohodnutú cenu najneskôr v posledný deň dohodnutej doby splatnosti, je správca povinný odstúpiť od zmluvy.

(2) Rodinný dom vo vlastníctve štátu je správca povinný prednostne ponúknuť doterajšiemu nájomcovi, ktorý rodinný dom užíva na bývanie aspoň päť rokov; to platí aj pre pozemok zastavaný týmto rodinným domom a priľahlú plochu, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok s týmto rodinným domom.

(3) Prevod vlastníctva nehnuteľných vecí štátu musí byť vždy odplatný, a to najmenej za primeranú cenu podľa § 8a ods. 5, s výnimkou podľa § 8a ods. 8 a 9. Za nižšiu než primeranú cenu môže správca výnimočne previesť vlastníctvo nehnuteľnej veci štátu na účely výchovy a vzdelávania, poskytovania sociálnych služieb alebo zdravotnej starostlivosti za podmienok uvedených v § 8a ods. 6 písm. e). Za nižšiu než primeranú cenu môže správca previesť vlastníctvo nehnuteľnej veci štátu aj na účely diplomatického zastúpenia cudzích štátov za predpokladu, že Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky potvrdí, že je zaručená vzájomnosť. Za nižšiu než primeranú cenu môže správca previesť vlastníctvo nehnuteľnej veci štátu aj obci alebo vyššiemu územnému celku za podmienky, že obec alebo vyšší územný celok bude tento nehnuteľný majetok využívať na poskytovanie všeobecne prospešných služieb 13ad) alebo na výstavbu verejnoprospešných stavieb.

(4) Pri prevode nehnuteľného majetku štátu podľa § 8a ods. 6 písm. c) alebo písm. e) je kupujúci povinný dodržať dohodnutý účel najmenej počas piatich rokov od nadobudnutia vlastníckeho práva. Ak kupujúci nedodrží dohodnutý účel alebo ak zmení dohodnutý účel v rozpore s podmienkami podľa § 8a ods. 6 písm. c) alebo písm. e), kúpna zmluva sa od začiatku zrušuje. V tomto prípade je správca povinný podať návrh na záznam vlastníckeho práva štátu do katastra nehnuteľností. 10)

(5) Na platnosť kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádzajú nehnuteľné veci štátu, sa vyžaduje súhlas ministerstva financií. Kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva pozemných komunikácií 18) môže správca uzavrieť až po predchádzajúcom súhlase Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky. Kúpnu zmluvu o prevode vlastníctva nehnuteľných vecí štátu, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami, 18a) môže jej správca uzavrieť až po predchádzajúcom súhlase Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

(6) Prevod vlastníctva hnuteľných vecí štátu musí byť odplatný, ak tento zákon neustanovuje inak; vlastníctvo hnuteľného majetku štátu, ktorého obstarávacia cena 9a) alebo reprodukčná obstarávacia cena 9a) je vyššia ako 10 000 eur, a hnuteľného majetku štátu, ktorý určí zriaďovateľ svojím opatrením, možno previesť najmenej za primeranú cenu. Na platnosť kúpnej zmluvy, ktorou sa prevádza vlastníctvo hnuteľného majetku štátu, ktorého obstarávacia cena 9a) alebo reprodukčná obstarávacia cena 9a) je vyššia ako 10 000 eur, a hnuteľného majetku štátu, ktorý určí zriaďovateľ svojím opatrením, sa vyžaduje súhlas zriaďovateľa.

(7) Správca môže so súhlasom zriaďovateľa darovať hnuteľné veci vo vlastníctve štátu

a) neziskovej organizácii 13f) alebo inej právnickej osobe, 13g) ktorá nie je podnikateľom, na účely poskytovania zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci, humanitárnej starostlivosti, ochrany a prezentácie kultúrnych hodnôt, vzdelávania a výchovy, ak preukázateľne počas najmenej jedného roka vykonáva tieto činnosti,

b) obci alebo vyššiemu územnému celku na plnenie úloh preneseného výkonu štátnej správy alebo na výkon samosprávy,

c) na účely humanitárnej pomoci v zahraničí, alebo ak to umožňuje všeobecne záväzný právny predpis; 18b) na platnosť takej darovacej zmluvy sa nevyžaduje písomná forma ani súhlas zriaďovateľa.

Darovaciu zmluvu o prevode vlastníctva hnuteľných kultúrnych pamiatok 17a) môže správca uzavrieť až po predchádzajúcom súhlase Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Na darovanie hnuteľných vecí vo vlastníctve štátu sa § 8 ods. 1 a § 8a ods. 1 nepoužije.

(8) Správca môže uzavrieť zámennú zmluvu, ktorou nadobudne do svojej správy majetok, ktorý mu bude slúžiť na plnenie úloh v rámci predmetu jeho činnosti alebo v súvislosti s ním. Nadobúdaný majetok musí byť vzhľadom na všetky okolnosti pre štát vhodnejší než vymieňaný majetok štátu. Zámennou zmluvou možno vymeniť i majetok štátu, ktorý nie je prebytočný; v tomto prípade sa rozhodnutie o prebytočnosti majetku štátu nevydáva. Zámennou zmluvou možno vymeniť i nehnuteľný majetok štátu, nadobudnutý prevodom správy aj pred uplynutím lehoty

podľa § 8 ods. 1. Zámenná zmluva musí obsahovať účel zámeny. Správca nie je oprávnený uzatvoriť zámennú zmluvu, ktorou sa vymieňa nehnuteľný majetok štátu za hnuteľný majetok.

(9) Stanovenie hodnoty vymieňaného nehnuteľného majetku sa musí vykonať podľa osobitného predpisu. 13b) Ak cena zamieňaných nehnuteľností nie je rovnaká, zmluva musí obsahovať aj dohodu o dobe splatnosti rozdielu v cene, ktorú je nadobúdateľ majetku štátu povinný zaplatiť správcovi do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti zámennej zmluvy. Rozdiel v cene zamieňaných nehnuteľností je nadobúdateľ majetku štátu povinný zaplatiť pred podaním návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností je oprávnený podať len správca, a to až po zaplatení rozdielu v cene. Ak nadobúdateľ majetku štátu nezaplatí rozdiel v cene najneskôr v posledný deň dohodnutej doby splatnosti, je správca povinný odstúpiť od zmluvy. Na platnosť zámennej zmluvy, ktorou sa výmenou dáva nehnuteľný majetok štátu, sa vyžaduje súhlas ministerstva financií.

(10) Správca môže uzatvoriť zámennú zmluvu, ktorou výmenou dáva hnuteľný majetok štátu a súčasne výmenou prijíma nový nepoužívaný hnuteľný majetok do vlastníctva štátu, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 18c) Ocenenie vymieňaného hnuteľného majetku sa musí vykonať podľa osobitného predpisu 13b) okrem nového nepoužívaného hnuteľného majetku nadobúdaného do vlastníctva štátu. Ak cena zamieňaného majetku nie je rovnaká, zmluva musí obsahovať aj dohodu o dobe splatnosti rozdielu v cene, ktorú je nadobúdateľ majetku štátu povinný zaplatiť správcovi najneskôr v deň nadobudnutia platnosti zámennej zmluvy. Nadobúdateľ hnuteľného majetku štátu je povinný zaplatiť rozdiel v cene zamieňaného majetku ešte pred prevodom vlastníckeho práva. Na platnosť zámennej zmluvy, ktorou sa výmenou dávajú hnuteľné veci štátu, sa vyžaduje súhlas zriaďovateľa, ak to zriaďovateľ určí svojím opatrením.

§ 12

Ak pri prevode majetku štátu na iné osoby boli porušené ustanovenia tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, je štát oprávnený podať návrh na určenie neplatnosti prevodu vlastníctva. Pri podaní návrhu a v konaní pred súdom zastupuje štát prokurátor. 19)

Iné spôsoby nakladania s majetkom štátu

§ 13

Nájom a výpožička

(1) Správca môže dočasne prebytočný majetok štátu prenechať do nájmu nájomcovi nájomnou zmluvou 20) len za nájomné platené v peňažných prostriedkoch. Správca je povinný ponúknuť dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu v dennej tlači a dohodnúť také nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel také alebo porovnateľné nehnuteľnosti (ďalej len "trhové nájomné"). Ponuka musí obsahovať najmä identifikáciu dočasne prebytočného nehnuteľného majetku štátu, lehotu na doručovanie cenových ponúk. Ak cenová ponuka žiadneho záujemcu nedosiahne trhové nájomné, je správca povinný od ponuky odstúpiť. Správca je povinný akceptovať len cenové ponuky vyjadrené pevnou sumou. Správca písomne pozve na vyhodnotenie cenových ponúk všetkých záujemcov najneskôr päť dní pred konaním vyhodnotenia; neúčasť niektorého záujemcu nie je prekážkou uskutočnenia ich vyhodnotenia. Správca je povinný vyhodnotiť cenové ponuky záujemcov v komisii, ktorej členov vymenúva štatutárny orgán správcu. Pri rovnosti cenových ponúk je správca na vyhodnotení povinný vyzvať zúčastnených záujemcov na zvýšenie cenovej ponuky. Správca môže uzatvoriť nájomnú zmluvu len s tým záujemcom, ktorý ponúkne najvyššie trhové nájomné. Za rovnakých podmienok možno prenajať aj prebytočný nehnuteľný majetok štátu, ak správca začal vykonávať všetky úkony na prevod majetku štátu, a to až do dňa prevodu.

(2) Nájomná zmluva musí mať písomnú formu a musí obsahovať najmä určenie predmetu a účelu nájmu, dohodnuté nájomné, vyčíslenie prevádzkových nákladov spojených s užívaním, výpovednú lehotu a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom. 20) Ak sa prenajíma len časť nehnuteľnosti, správca ju nemôže prenajať na také účely, ktoré by boli v rozpore s účelom užívania ostatnej časti nehnuteľnosti správcom alebo by mohli narušiť tento účel. Ak sa prenajíma celá stavba, správca je povinný prenajať aj priľahlú plochu, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok s touto stavbou. Nájom nehnuteľného majetku štátu sa skončí uplynutím doby, na ktorú sa dohodol; ustanovenie osobitného predpisu o obnove nájomnej zmluvy 20aa) sa nepoužije.

(3) Správca môže dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu prenechať do nájmu nájomnou zmluvou uzavretou najviac na päť rokov. Ak je taký majetok štátu po ukončení nájomného vzťahu naďalej dočasne prebytočný, možno ho prenechať do nájmu len na základe ponuky podľa odseku 1 nájomnou zmluvou uzavretou najviac na päť rokov.

(4) Ak sa prenajíma celá nehnuteľnosť, správca ju môže prenechať do nájmu len na dobu určitú, najviac na päť rokov. Po uplynutí tejto doby je správca povinný s týmto nehnuteľným majetkom štátu naložiť podľa § 8 až 11, ak tým nebudú dotknuté práva tohto správcu k inému nehnuteľnému majetku štátu v jeho správe, ktorý tvorí s týmto nehnuteľným majetkom štátu neoddeliteľný celok.

(5) Rozhodnutie o dočasnej prebytočnosti sa nevydáva pri

a) nájme nebytového priestoru vo vlastníctve štátu, ktorého výmera nepresahuje 5 m2,

b) nájme obvodových múrov, strechy alebo oplotenia na umiestnenie reklamného zariadenia,

c) krátkodobom nájme alebo krátkodobej výpožičke, ktorých trvanie s tou istou osobou neprekročí desať dní v kalendárnom mesiaci,

d) nájme majetku štátu v dočasnej správe,

e) nájme majetku štátu osobe poskytujúcej správcovi služby, pri ktorých správca použil postupy verejného obstarávania, 20c)

f) nájme prebytočného majetku štátu.

(6) Správca nie je povinný dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu ponúknuť v dennej tlači a je povinný dohodnúť trhové nájomné, ak

a) nájomcom je vlastník stavby 13abf) a predmetom nájmu je pozemok zastavaný touto stavbou vrátane priľahlej plochy určenej na spoločné užívanie s touto stavbou, 13abf)

b) nájomcom je doterajší nájomca rodinného domu vo vlastníctve štátu vrátane pozemku zastavaného týmto rodinným domom a priľahlej plochy určenej na spoločné užívanie s týmto rodinným domom alebo

c) ide o krátkodobý nájom.

(7) Správca nie je povinný dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu ponúknuť v dennej tlači a je oprávnený dohodnúť nižšie než trhové nájomné, ak nájomcom je

a) štátna rozpočtová organizácia alebo štátna príspevková organizácia,

b) zariadenie sociálnych služieb, 13d) ktoré nie je podnikateľom, 13g) alebo právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá nie je podnikateľom, 13g) ktorá zriadila zariadenie sociálnych služieb bez právnej subjektivity, ak preukázateľne počas najmenej jedného roka poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, 13d)

c) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, 13e) ktorý nie je podnikateľom, 13g) ak preukázateľne počas najmenej jedného roka poskytuje zdravotnú starostlivosť, 13e)

d) nezisková organizácia 13f) alebo iná právnická osoba, ktorá nie je podnikateľom, 13g) za podmienky, že ide o krátkodobý nájom a nehnuteľný majetok štátu bude využívať na vzdelávacie, kultúrne a osvetové účely,

e) právnická osoba alebo fyzická osoba poskytujúca správcovi služby, pri ktorých je správca povinný používať metódy verejného obstarávania, 20c)

f) škola alebo školské zariadenie zaradené najmenej jeden rok do siete škôl a školských zariadení po predchádzajúcom súhlase Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, ak im bude nehnuteľný majetok štátu slúžiť na výchovno-vzdelávací proces alebo na činnosť s ním súvisiacu. 13f)

(8) Správca môže dočasne prebytočný majetok štátu prenechať do výpožičky zmluvou o výpožičke. Zmluva o výpožičke musí mať písomnú formu a musí obsahovať najmä určenie predmetu a účelu výpožičky, vyčíslenie prevádzkových nákladov spojených s užívaním, výpovednú lehotu a ďalšie náležitosti určené osobitným predpisom. 21) Zmluvu o výpožičke dočasne prebytočného nehnuteľného majetku štátu môže správca uzavrieť

a) so správcami uvedenými v § 1 ods. 1 písm. a) a b),

b) so správcami uvedenými v § 1 ods. 1 písm. c) a d), len ak im nehnuteľný majetok štátu bude slúžiť na plnenie verejnoprospešných úloh, na ktoré boli zriadení,

c) s obcou alebo vyšším územným celkom, ak im budú nehnuteľné veci štátu slúžiť na prenesený výkon štátnej správy, alebo

d) so školou alebo školským zariadením zaradenými najmenej jeden rok do siete škôl a školských zariadení po predchádzajúcom súhlase Ministerstva školstva Slovenskej republiky, ak im budú nehnuteľné veci štátu slúžiť na vyučovací proces alebo na činnosť s ním súvisiacu. 21a)

(9) Správca môže dočasne prebytočný nehnuteľný majetok štátu prenechať do výpožičky zmluvou o výpožičke uzavretou najviac na päť rokov. Ak sa prenecháva do výpožičky celá nehnuteľnosť, správca ju môže prenechať do výpožičky len na dobu určitú najviac na päť rokov; po uplynutí tejto doby je správca povinný s týmto nehnuteľným majetkom štátu naložiť podľa § 8 až 11, ak tým nebudú dotknuté práva tohto správcu k inému nehnuteľnému majetku štátu v jeho správe, ktorý tvorí s týmto nehnuteľným majetkom štátu neoddeliteľný celok.

(10) Na platnosť zmluvy o nájme nehnuteľného majetku štátu sa vyžaduje súhlas ministerstva financií; to neplatí, ak ide o krátkodobý nájom. Na platnosť zmluvy o nájme hnuteľného majetku štátu sa vyžaduje súhlas zriaďovateľa, ak to zriaďovateľ určí svojím opatrením. Na platnosť zmluvy o výpožičke nehnuteľných vecí štátu uzavretej s osobami uvedenými v odseku 8 písm. b) a c) sa vyžaduje súhlas ministerstva financií, v ostatných prípadoch súhlas zriaďovateľa, ak to zriaďovateľ určí svojím opatrením.

(11) Nájomca alebo vypožičiavateľ môže nehnuteľný majetok štátu užívať len v rozsahu určenom nájomnou zmluvou alebo zmluvou o výpožičke. Nájomca ani vypožičiavateľ nie je oprávnený prenechať majetok štátu do nájmu, podnájmu alebo výpožičky. Ak nájomca alebo vypožičiavateľ prenechal majetok štátu do nájmu, podnájmu alebo výpožičky, je taká zmluva neplatná. Zmeny na nehnuteľnom majetku štátu prenechanom do nájmu alebo výpožičky môže nájomca alebo vypožičiavateľ vykonať len s písomným súhlasom správcu. Nájomca alebo vypožičiavateľ môže požadovať úhradu nákladov spojených so zmenou na veci, len ak správca dal predchádzajúci písomný súhlas so zmenou a súčasne sa zaviazal uhradiť tieto náklady. Nájomca a vypožičiavateľ nemá prednostné právo na kúpu tejto veci s výnimkou uvedenou v § 11 ods. 2. Správca nie je oprávnený dohodnúť v nájomnej zmluve alebo v zmluve o výpožičke zmluvnú pokutu v neprospech štátu ako vlastníka. Ak správca v nájomnej zmluve alebo v zmluve o výpožičke povolí nájomcovi alebo vypožičiavateľovi

prenechať majetok štátu do nájmu, podnájmu alebo výpožičky alebo dohodne v prospech nájomcu prednostné právo na kúpu tejto veci, alebo dohodne zmluvnú pokutu v neprospech štátu ako vlastníka, je zmluva neplatná.

§ 13a

(1) Zriadiť stavbu na pozemku vo vlastníctve štátu možno len

a) v prípade umiestnenia zariadenia staveniska podľa osobitného predpisu, 22)

b) na účely výstavby inžinierskych stavieb, 22a)

c) ak to pripúšťa osobitný predpis 22b) alebo

d) ak ide o zriadenie stavby na potreby diplomatického zastúpenia cudzích štátov za predpokladu, že Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky potvrdí, že je zaručená vzájomnosť.

(2) Zastavať pozemok podľa odseku 1 možno aj vtedy, ak nie je prebytočný. Vzťahy k tomuto pozemku sa upravia nájomnou zmluvou za nájomné, za aké sa v tom čase a na tom mieste obvykle prenechávajú do nájmu na dohodnutý účel také alebo porovnateľné nehnuteľnosti, ak nebude zriadené vecné bremeno. 23aa) Pri nájme na účely podľa odseku 1 sa pozemok vo vlastníctve štátu neponúka v dennej tlači.

(3) Vecné bremeno na nehnuteľný majetok štátu je správca oprávnený zriadiť len v nevyhnutnom rozsahu za odplatu na účely výstavby alebo prevádzkovania inžinierskych stavieb 22a) alebo z dôvodu zabezpečenia nevyhnutného prístupu vlastníka k jeho nehnuteľnosti. Na platnosť zmluvy o zriadení vecného bremena sa vyžaduje súhlas zriaďovateľa. Zriadenie vecného bremena v prospech štátnej rozpočtovej organizácie je vždy bezodplatné.

(4) Ak osobitný zákon neustanovuje inak, na majetok štátu nemožno zriadiť záložné právo. 23)

(5) Správca, ktorým je ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky, 23a) môže

a) so súhlasom ministerstva financií použiť majetok vo vlastníctve štátu v hodnote neprevyšujúcej 25 000 eur ako vklad do základného imania právnickej osoby alebo ako vklad pri založení právnickej osoby, 23ab) ktorej jediným zakladateľom je štát,

b) so súhlasom vlády Slovenskej republiky a s predchádzajúcim súhlasom ministerstva financií použiť majetok vo vlastníctve štátu v hodnote prevyšujúcej 25 000 eur ako vklad do základného imania právnickej osoby alebo ako vklad pri založení právnickej osoby, 23ab) ktorej jediným zakladateľom je štát.

(6) Správca nemôže poskytnúť hnuteľné veci a nehnuteľné veci vo vlastníctve štátu na účely združenia podľa osobitného predpisu. 23b)

(7) Správca nemôže previesť majetok štátu dražbou podľa osobitného predpisu. 23baa)

§ 13b

(1) Neupotrebiteľným majetkom štátu sú hnuteľné veci alebo stavby, ktoré pre svoje úplné opotrebenie alebo poškodenie, zrejmú zastaranosť alebo nehospodárnosť v prevádzke alebo z iných závažných dôvodov nemôžu slúžiť svojmu účelu alebo určeniu; za neupotrebiteľný majetok štátu sa považujú aj hnuteľné veci, s ktorými sa správcovi nepodarí naložiť v ponukovom konaní a v osobitnom ponukovom konaní.

(2) O neupotrebiteľnosti majetku štátu rozhoduje štatutárny orgán správcu na základe návrhu komisie, ktorej členov vymenúva a odvoláva štatutárny orgán správcu. Rozhodnutie o neupotrebiteľnosti majetku štátu musí byť písomné a musí obsahovať najmä označenie neupotrebiteľného majetku štátu a jeho identifikačné údaje. Správca k rozhodnutiu dodatočne pripojí doklad o spôsobe naloženia s neupotrebiteľným majetkom štátu. Na rozhodnutie

o neupotrebiteľnosti majetku štátu sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní; 8) toto rozhodnutie nie je preskúmateľné súdom.

(3) Neupotrebiteľný majetok štátu, ktorý môže byť využitý ako druhotná surovina, ponúkne správca právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá sa zaoberá výkupom druhotných surovín. Ak nebude majetok štátu využitý ako druhotná surovina, zabezpečí správca jeho likvidáciu v súlade s osobitným predpisom. 23bab)

4) Postup podľa odsekov 2 a 3 sa nevzťahuje na kultúrnu pamiatku, 17a) historický knižničný dokument, historický knižničný fond 23bac) a zbierkový predmet. 23bad)[5]

---

[5]7) § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb.
§ 14 ods. 2 vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 638/1992 Zb. o hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a o hospodárení rozpočtových a príspevkových organizácií.
8) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
9a) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
10) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z.z.
Vyhláška Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych alebo iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení vyhlášky č. 72/1997 Z.z.
12a) Príloha č. 2 k vyhláške Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 79/1996 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení vyhlášky č. 647/2004 Z.z.
12b) § 116, 117 Občianskeho zákonníka.
13abf) § 43b ods. 1 a § 43c ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z.z.
13ac) § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.
13ad) § 2 ods. 2 a 3 zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby.
13b) Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov.
13c) Napr. § 140 Občianskeho zákonníka.
13d) Zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 330/2007 Z.z.
Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
13e) Zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
13f) Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
13g) § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka.
14) § 23 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z.
14a) § 21 ods. 4 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z.
15) Zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
16) § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka.
16a) Napríklad zákon č. 111/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
17) § 588 a nasl., § 628 a nasl. a § 611 Občianskeho zákonníka.
17a) § 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
17b) § 39 Občianskeho zákonníka.
17c) § 602 a § 603 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka.
18) Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
18a) § 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb.
18b) Výnos Ministerstva financií Slovenskej republiky z 27. februára 1996 č. 41/59/1996, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách (oznámenie č. 66/1996 Z.z.) v znení výnosu Ministerstva financií Slovenskej republiky z 24. júna 1997 č. 28145/1996/41 (oznámenie č. 194/1997 Z.z.).
18c) Napríklad zákon č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
19) § 35 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.
20) § 663 a nasl. Občianskeho zákonníka.
20a) Napríklad zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov.
20aa) § 676 ods. 2 Občianskeho zákonníka.
20b) Výmer Ministerstva financií Slovenskej republiky z 12. marca 1996 č. R-1/1996, ktorým sa určuje rozsah tovaru s regulovanými cenami (oznámenie č. 89/1996 Z.z.) v znení neskorších predpisov.
20c) Zákon č. 25/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.
21) § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.
21a) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.
22) § 43i ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z.z.
22a) § 43a ods. 3 písm. f), g), h) a i) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

22b) Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.
23) § 151a a nasl. Občianskeho zákonníka.
23a) Zákon č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.
23aa) § 151n Občianskeho zákonníka.
23ab) § 154 až 220 Obchodného zákonníka.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 258/1993 Z.z. o Železniciach Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.
23b) § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka.
23baa) Zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.
23bab) Napríklad zákon č. 223/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov.
23bac) Zákon č. 183/2000 Z.z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z.z. o Matici slovenskej v znení zákona č. 416/2001 Z.z.

Časť III

Zákon o neziskových organizáciách

PIATY ODDIEL

HOSPODÁRENIE NEZISKOVEJ ORGANIZÁCIE A ÚČTOVNÍCTVO

Hospodárenie neziskovej organizácie

§ 29

(1) Nezisková organizácia zabezpečuje svoju činnosť a hospodári so svojím majetkom a môže užívať aj majetok štátu alebo majetok územnej samosprávy v súlade s osobitnými predpismi. 10)

(2) Majetok neziskovej organizácie tvoria

a) vklady zakladateľov,

b) príjmy z vlastnej činnosti,

c) príjmy z podnikateľskej činnosti po zdanení,

d) dedičstvo,

e) dary od fyzických osôb a právnických osôb.

(3) Neziskovej organizácii možno poskytnúť aj dotácie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu štátneho fondu a rozpočtu obce.

(4) Dotácie zo štátneho rozpočtu a rozpočtov štátnych fondov môžu byť neziskovej organizácii poskytnuté na rovnaké služby len z jedného miesta, spravidla z toho, ktoré má vzťah k prevažujúcej činnosti neziskovej organizácie. Z dotácií zo štátneho rozpočtu, rozpočtu štátneho fondu a rozpočtu obce sa nemôžu uhrádzať výdavky (náklady) na správu neziskovej organizácie.

§ 30

(1) Nezisková organizácia môže podnikať podľa osobitných predpisov 11) za podmienky, že touto činnosťou sa dosiahne účelnejšie využitie jej majetku a nebude ohrozená kvalita, rozsah a dostupnosť služieb, pre ktoré bola založená.

(2) Nezisková organizácia sa nemôže zúčastňovať na podnikaní iných osôb a nemôže uzatvárať zmluvu o tichom spoločenstve.

(3) Príjmy z činnosti neziskovej organizácie podliehajú daňovým povinnostiam podľa platných daňových zákonov.

(4) Prostriedky neziskovej organizácie nesmú byť použité na financovanie činnosti politických strán a politických hnutí ani na prospech kandidáta na volenú funkciu.

(5) Nezisková organizácia nesmie viazať poskytovanie svojich všeobecne prospešných služieb na poskytovanie darov od fyzických osôb alebo právnických osôb.

§ 31

(1) Majetok neziskovej organizácie sa môže použiť len v súlade s podmienkami určenými v zakladacej listine alebo v štatúte a na úhradu výdavkov (nákladov) neziskovej organizácie. Výšku výdavkov (nákladov) neziskovej

organizácie určí správna rada každoročne v rozpočte v miere nevyhnutnej na zabezpečenie činnosti neziskovej organizácie.

(2) Ak fyzická osoba alebo právnická osoba poskytla neziskovej organizácii dar alebo príspevok na konkrétny účel, nezisková organizácia je oprávnená ho použiť na iný účel len s predchádzajúcim súhlasom tej osoby, ktorá dar alebo príspevok poskytla.

(3) zrušený od 5.1.2012.

§ 31a

Prioritný majetok

(1) Prioritný majetok na účely tohto zákona je tá časť majetku štátu, ktorú vkladá štát ako zakladateľ alebo spoluzakladateľ do neziskovej organizácie podľa osobitného zákona 12) a ktorá je určená výlučne na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb.

(2) Prioritný majetok nemožno založiť ani ho inak použiť na zabezpečenie záväzkov neziskovej organizácie alebo tretej osoby, nemožno ho predať, darovať ani prenechať do nájmu alebo do výpožičky.

(3) Prioritný majetok nie je predmetom likvidácie.

(4) K nehnuteľnostiam, ktoré sú prioritným majetkom, vzniká v prospech štátu právo zodpovedajúce vecnému bremenu, ktoré sa zapisuje do katastra nehnuteľností.

§ 32

Rozpočet neziskovej organizácie

(1) Nezisková organizácia hospodári podľa schváleného rozpočtu.

(2) Rozpočet neziskovej organizácie obsahuje všetky rozpočtované príjmy a výdavky, pričom sa zostavuje a schvaľuje na príslušný kalendárny rok.

(3) Návrh rozpočtu predkladá na schválenie správnej rade riaditeľ najneskôr jeden mesiac pred začiatkom kalendárneho roka, na ktorý sa rozpočet zostavuje. Správna rada schvaľuje rozpočet neziskovej organizácie najneskôr do 31. marca príslušného kalendárneho roka.

Účtovníctvo a výročná správa

§ 33

(1) Nezisková organizácia vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu. 9)

(2) Nezisková organizácia musí viesť vo svojom účtovníctve oddelene výnosy a náklady spojené s všeobecne prospešnými službami, výnosy a náklady spojené s podnikateľskou činnosťou.

(3) Ročná účtovná závierka musí byť overená audítorom, ak

a) dotácie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátneho fondu a z rozpočtu obce prekročia v roku, za ktorý je ročná účtovná závierka zostavená, 33 193 eur,

b) všetky príjmy neziskovej organizácie prekročia 165 969 eur.

(4) Výtlačok ročnej účtovnej závierky overenej audítorom podľa odseku 3 zasiela nezisková organizácia na zverejnenie v Obchodnom vestníku 4) najneskôr do 15. apríla.

§ 34

(1) Nezisková organizácia vypracuje výročnú správu v termíne určenom správnou radou alebo zakladacou listinou po skončení kalendárneho roka, najneskoršie do 30. júna.

(2) Výročná správa obsahuje

a) prehľad činností vykonávaných v kalendárnom roku s uvedením vzťahu k účelu založenia neziskovej organizácie,

b) ročnú účtovnú závierku a zhodnotenie základných údajov v nej obsiahnutých,

c) výrok audítora k ročnej účtovnej závierke, ak ju audítor overoval,

d) prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch,

e) prehľad rozsahu príjmov (výnosov) v členení podľa zdrojov,

f) stav a pohyb majetku a záväzkov neziskovej organizácie,

g) zmeny a nové zloženie orgánov neziskovej organizácie, ku ktorým došlo v priebehu roka,

h) ďalšie údaje určené správnou radou.

(3) Výročná správa musí byť zverejnená spôsobom určeným v štatúte. Jeden výtlačok výročnej správy zasiela nezisková organizácia registrovému úradu do 15. júla.

(4) Výročná správa musí byť pre verejnosť prístupná v sídle neziskovej organizácie.[6]

[6]4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 100/1993 Z.z. o Obchodnom vestníku.
9) Zákon č. 563/1991 Zb. o účtovníctve v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1996 Z.z.
10) § 13 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z.z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
11) Napríklad Obchodný zákonník, zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
12) Zákon č. 13/2002 Z.z. o podmienkach premeny niektorých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby (transformačný zákon) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.